

Ročník 1975

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 32

Vydána dne 8. prosince 1975

OBSAH

132. Zákon Slovenské národní rady o působnosti orgánů Slovenské socialistické republiky v sociálním zabezpečení
133. Zákon Slovenské národní rady o advokacii
134. Vyhláška ministerstva práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon Slovenské národní rady o působnosti orgánů Slovenské socialistické republiky v sociálním zabezpečení

132

ZÁKON

Slovenské národní rady

ze dne 19. listopadu 1975

o působnosti orgánů Slovenské socialistické republiky v sociálním zabezpečení

Slovenská národní rada se usnesla na tomto zákoně

ČÁST PRVNÍ

ORGÁNY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ A JEJICH ÚKOLY

§ 1

Orgány sociálního zabezpečení

[¹] Orgány sociálního zabezpečení Slovenské socialistické republiky jsou

- a) ministerstvo práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky,
- b) Úřad důchodového zabezpečení v Bratislavě
- c) národní výbory,

d) ministerstvo vnitra Slovenské socialistické republiky a ministerstvo spravedlnosti Slovenské socialistické republiky v mezích působnosti stanovené zákonem o sociálním zabezpečení¹⁾

[²] Jako orgány sociálního zabezpečení působí též sociální komise jednotlivých zemědělských družstev

[³] Orgány sociálního zabezpečení Slovenské socialistické republiky zabezpečují co nejširší účast pracujících na výkonu sociálního zabezpečení a jeho kontrole, vytvářejí předpoklady pro účast pracujících na rozhodování ve věcech sociálního zabezpečení a úzce spolupracují se společenskými organizacemi, zejména s orgány Revolučního odbojového hnutí, s obdobnými orgány členů výrobních družstev a s orgány Svazu družstevníků rolníků Slovenské socialistické republiky.

¹⁾ § 129, 135, § 162 a § 185 zákona č. 121/1973 Sb., o sociálním zabezpečení.

§ 2

**Ministerstvo práce a sociálních věcí
Slovenské socialistické republiky**

(1) Ministerstvo práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky (dále jen „ministerstvo“)

- a) řídí a kontroluje výkon sociálního zabezpečení,
- b) zajišťuje aby úkoly sociálního zabezpečení byly plněny v souladu s možnostmi a potřeba mi společnosti.

(2) Ministerstvo může zřídit jako svůj orgán posudkovou komisi sociálního zabezpečení k posuzování zdravotního stavu ve výjimečných případech které ministerstvo určí, protože jejich posouzení vyžaduje zvláštních odborných znalostí.

§ 3

Úřad důchodového zabezpečení v Bratislavě

(1) Úřad důchodového zabezpečení v Bratislavě rozhoduje o dávkách důchodového zabezpečení, pokud není v tomto zákoně nebo v zákoně o sociálním zabezpečení stanoveno že o nich rozhoduje jiný orgán sociálního zabezpečení při výkonu důchodového zabezpečení spolupracuje s národními výbory a vyplácí dávky důchodového zabezpečení, o nichž rozhodl národní výbor

(2) Úřad důchodového zabezpečení v Bratislavě odpovídá za účelné a hospodárné vynakládání prostředků na důchodové zabezpečení, s nimiž hospodaří

(3) Úřad důchodového zabezpečení v Bratislavě je podřízen ministerstvu. Je způsobilý vystupovat svým jménem. Na Úřad důchodového zabezpečení v Bratislavě přecházejí práva a povinnosti dosavadní Správy důchodů v Bratislavě

Národní výbory

§ 4

(1) Národní výbory poskytují dávky a služby sociální péče a v případech stanovených tímto zákonem rozhodují o dávkách důchodového zabezpečení a o dávkách zabezpečení členů rodin občanů konajících službu v ozbrojených silách.

(2) Národní výbory rozhodují o dávkách zabezpečení matky a dítěte a o dávkách zabezpečení v nemoci, pokud je jejich poskytování upraveno prováděcími předpisy k zákonu o sociálním zabezpečení nebo předpisy o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte, jakož i o dalších dávkách a příspěvcích podle zvláštních předpisů²⁾

§ 5

Správní komise

(1) Okresní národní výbory a krajské národní výbory³⁾ zřizují jako správní komise posudkové komise sociálního zabezpečení, dávkové komise a komise péče o rodinu a děti.

(2) V případě potřeby může krajský národní výbor pověřit okresní národní výbor ve svém obvodu, aby jeho posudková komise sociálního zabezpečení posuzovala invaliditu nebo jiné zdravotní otázky související s výkonem sociálního zabezpečení účastníků boje proti fašismu a obětí fašismu, popřípadě v některých dalších odůvodněných případech pro území celého kraje

(3) V odůvodněných případech může okresní národní výbor se souhlasem krajského národního výboru zřídit posudkové komise sociálního zabezpečení s působností pro pracující velkých organizací které mají závodní zdravotnické zařízení

ČÁST DRUHÁ

**PŮSOBNOST NÁRODNÍCH VÝBORŮ
NA ŮSEKU DŮCHODOVÉHO ZABEZPEČENÍ,
ZABEZPEČENÍ ČLENŮ RODIN OBČANŮ
KONAJÍCÍCH SLUŽBU V OZBROJENÝCH SILÁCH,
ZABEZPEČENÍ V NEMOCI A ZABEZPEČENÍ
MATKY A DÍTĚTE**

§ 6

Národní výbory při výkonu sociálního zabezpečení poskytují občanům a organizacím odbornou pomoc. Kontrolují jak organizace plní povinnosti uložené zákonem o sociálním zabezpečení a ukládají jim, aby zjištěné nedostatky odstranily. Opatřují a předkládají Úřadu důchodového zabezpečení v Bratislavě podklady potřebné k rozhodnutí o dávkách důchodového zabezpečení

§ 7

Působnost místních (městských) národních výborů

Místní (městský) národní výbor rozhoduje

- a) komu má být vyplácena dávka důchodového zabezpečení jestliže by se výplatou dávky oprávněnému zjevně nedosáhlo účelu, kterému má dávka sloužit, nebo kdyby tím byly poškozeny zájmy osob které je důchodce povinen vyživovat
- b) komu se mají vyplácet přídatky na děti ze zabezpečení družstevních rolníků ze zabezpečení vědeckých pracovníků spisovatelů hudebních

¹⁾ Zákon č. 88/1968 Sb. o prodloužení mateřské dovolené o dávkách v mateřství a o přídavech na děti z nemocenského pojištění; ve znění zákona č. 99/1972 Sb. o zvýšení přídavek na děti a výchovného, zákon č. 107/1971 Sb., o mateřském příspěvku, zákon č. 50/1973 Sb., o pěstounské péči.

²⁾ Působnost Národního výboru hlavního města Slovenské socialistické republiky Bratislavy je vymezena zákonem SNR č. 43/1968 Sb., o hlavním městě Slovenské socialistické republiky Bratislavě.

skladatelů, výtvarných umělců, architektů, novinářů, výkonných umělců a artistů a ze zabezpečení občanů poskytujících služby a opravy na základě povolení národního výboru, z důchodového pojištění jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících nebo výchovné ze sociálního zabezpečení, jestliže se výplatou do rukou dosavadního příjemce zřejmě nedosahuje účelu, pro který jsou přídavky na děti (výchovné) určeny⁴⁾

Působnost okresních národních výborů

§ 8

Okresní národní výbor

a) rozhoduje

- 1 o tom, zda zaměstnání (pojištění) bylo přerušeno z vážných důvodů
- 2 o skončení zaměstnání I. nebo II. pracovní kategorie z jiných vážných důvodů než zdravotních,
- 3 o vzniku a zániku sociálního zabezpečení družstevních rolníků,
- 4 o vzniku a zániku sociálního zabezpečení vědeckých pracovníků, spisovatelů, hudebních skladatelů, výtvarných umělců, architektů, novinářů, výkonných umělců a artistů
- 5 o vzniku a zániku důchodového pojištění jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících a spolupracujících členů jejich rodin,
- 6 o započtení celého kalendářního roku do doby zaměstnání, jestliže člen jednotného zemědělského družstva neodpracoval stanovený počet pracovních dnů popřípadě jinak určený pracovní úvazek,
- 7 o zvýšení důchodu manželky pro bezmocnost a o zvýšení sociálního důchodu (výchovného k němu) pro bezmocnost
- 8 o podpoře při narození dítěte důchodkyní nebo manželce popřípadě jiné rodinné příslušnici nepracujícího důchodce
- 9 o příspěvku na rekreaci dětí nepracujícího důchodce
- 10 o pohřebném při úmrtí nepracujícího důchodce popřípadě člena jeho rodiny
- 11 o pohřebném při úmrtí jednotlivě hospodařícího rolníka, spolupracujícího člena jeho rodiny nebo rodinného příslušníka
- 12 o dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte ze sociálního zabez-

pečení vědeckých pracovníků, spisovatelů, hudebních skladatelů, výtvarných umělců, architektů, novinářů, výkonných umělců a artistů,

- 13 o dávkách zabezpečení matky a dítěte ze sociálního zabezpečení občanů poskytujících služby a opravy na základě povolení národního výboru, z důchodového pojištění jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících a spolupracujících členů jejich rodin

14. o povinnosti občanů uvedených v bodě 12 a 13 a členů jednotného zemědělského družstva vrátit dávku zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte poskytnutou neprávem nebo ve vyšší výměře než jim náležela a o povinnosti jednotného zemědělského družstva nahradit škodu způsobenou nesprávnou výplatou těchto dávek,

- 15 o odvolání proti rozhodnutí sociální komise jednotného zemědělského družstva o peněžitých dávkách ze zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte

- 16 o zaopatřovacím příspěvku a o příspěvku na úhradu za užívání bytu

b) zpracovává rozborů invalidizace a navrhuje příslušným orgánům opatření směřující k předcházení invaliditě a k odstraňování jejich následků

§ 9

Okresní národní výbor svou posudkovou komisí sociálního zabezpečení

a) rozhoduje

- 1 z podnětu lékařské poradní komise⁵⁾ o tom, zda je plně nebo částečně invalidní pracovník který je neschopný práce pro nemoc nebo uraz po dobu aspoň 3 měsíců, jemuž náleží nemocenské a který nepožádal o invalidní (částečně invalidní) důchod, nebo jehož žádosti nebylo vyhověno
- 2 o tom, zda zaměstnání I. nebo II. pracovní kategorie skončilo ze zdravotních důvodů,
- 3 o nutnosti trvale převést pracujícího na jinou práci nebo o nutnosti trvale změny zaměstnání zjistila-li posudková komise sociálního zabezpečení v souvislosti s rozhodováním o dávkách důchodového zabezpečení že pracující vzhledem ke svému zdravotnímu stavu trvale pozbyl způsobilost konat dále dosavadní práci nebo že ji nesmí konat pro onemocnění nemocí

⁴⁾ § 2 a § 7 zákona č. 117/1960 Sb. o některých důsledcích zanedbávání péče o děti, ve znění zákona č. 99/1972 Sb.

⁵⁾ V příloze č. 76 1957 U. v., o přechodu z pracovní neschopnosti do invalidity (částečné invalidity).

z povolání nebo pro ohrožení touto nemocí⁶⁾

4. o poskytnutí lázeňské péče nepracujícím důchodcům, členům jednotných zemědělských družstev vědeckým pracovníkům, spisovatelům, hudebním skladatelům, výtvarným umělcům architektům, novinářům, výkonným umělcům, artistům a jejich rodinným příslušníkům s výjimkou nemocí, u nichž lázeňskou péči povolují podle zvláštních předpisů orgány státní zdravotní správy
- 5 o invaliditě (těžkém zdravotním postižení) dítěte a o nutnosti stálé péče o ně pro plnění příplatku k přídávkám na děti z nemocenského pojištění)

b) vydává posudek

1. o plné (částečné) invaliditě, bezmocnosti, invaliditě (těžkém zdravotním postižení) dítěte s nutností stálé péče o ně v řízení o dávkách důchodového zabezpečení, pokud nejde o případy uvedené v ustanovení písmena a) bodu 1 a v řízení o dávkách ze zabezpečení matky a dítěte
2. o tom, zda má občan pro nepříznivý zdravotní stav značně ztížené obecné životní podmínky,

c) v souvislosti s rozhodováním nebo vydáváním posudků doporučuje

- 1 poskytování nemocenského po uplynutí podpůrné lhůty v případech, v nichž lze očekávat, že pracovník v krátké době bude opět schopen práce
2. v rámci posuzování plné (částečné) invalidity opatření pro obnovení pracovní schopnosti posuzovaného, vhodnost dalšího léčení, vhodnou úpravu pracovních podmínek, popřípadě opatření vhodných pomůcek

§ 10

Okresní národní výbor svou dávkovou komisí

a) rozhoduje

- 1 o sociálním důchodu a o výchovném k němu,
2. o důchodu manželky
- 3 o poskytování vdovského důchodu rozvedené ženě po uplynutí doby po kterou měl bývalý manžel povinnost poskytovat jí příspěvek na výživu
- 4 o zastavení výplaty sirotčího důchodu nebo výchovného k důchodu, jestliže sirotek nebo dítě na něž je výchovné k důchodu poskytováno uzavře manželství,

5 o částečném invalidním důchodu nebo o jeho zvýšení jednotlivě hospodařícím rolníkům a spolupracujícím členům jejich rodin, kteří se stali následkem pracovního úrazu částečně invalidními,

6 o zvýšení invalidního důchodu jednotlivě hospodařících rolníků a spolupracujících členů jejich rodin, kteří se stali následkem pracovního úrazu plně invalidními,

7 o povinnosti důchodce vrátit dávku důchodového zabezpečení (pojištění) poskytnutou neprávem nebo ve vyšší výměře než mu náležela, a o povinnosti organizace nahradit škodu způsobenou nesprávnou výplatou důchodu, pokud rozhodování o takové dávce patří do působnosti národního výboru,

8 o započtení doby nezaměstnanosti, pokud se tato doba nezapočítává již podle zákona o sociálním zabezpečení,

9 o započtení doby vojenské služby v jiných než spojeneckých armádách (včetně doby zajetí), kterou českoslovenští občané povinně konali v době nesvobody

10 o odstraňování tvrdostí, které by se vyskytly při poskytování dávek na úseku za zabezpečení v nemoci, zabezpečení matky a dítěte zabezpečení členů rodin občanů konajících službu v ozbrojených silách a za zabezpečení důchodců některými dalšími dávkami

b) navrhuje Úřadu důchodového zabezpečení v Bratislavě

- 1 zápočet doby zaměstnání ve sporných případech,
- 2 zvýšení invalidního důchodu invalidy z mládeže a invalidy mladšího 26 let který pobírá důchod ve výši 500 Kčs měsíčně až o 200 Kčs měsíčně v případech hodných zřetele

§ 11

Působnost krajských národních výborů

(¹) Krajský národní výbor zpracovává rozbor invalidizace v kraji a navrhuje příslušným orgánům opatření směřující k předcházení invaliditě a k odstraňování jejich následků.

() Posudková komise sociálního zabezpečení krajského národního výboru podává posudky v soudním řízení ve věcech důchodového zabezpečení a v odvolacím řízení správním, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě posudku posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru

⁶⁾ § 37 odst. 1 písm. a) § 46 odst. 1 písm. d), § 51 odst. 1 písm. c) zákoníku práce, § 22 odst. 1 písm. a) zákona č. 122/1975 Sb. o zemědělském družstevnictví

⁷⁾ § 24 odst. 2 zákona č. 88/1968 Sb. ve znění zákona č. 89/1972 Sb.

ČÁST TŘETÍ PŮSOBNOST NÁRODNÍCH VÝBORŮ NA ŮSEKU SOCIÁLNÍ PÉČE

§ 12

Národní výbory organizují sociální péči a za bezpečují občanům a rodinám s dětmi k překonání nepříznivé životní situace sociální pomocí dárkami a službami sociální péče. Za tím účelem vyhledávají ve spolupráci se státními, družstevními a společenskými organizacemi občany kteří potřebují sociální péči.

Péče o rodinu a děti

§ 13

(1) Národní výbory v péči o rodinu a děti rozvíjejí soustavnou činnost zaměřenou na vytváření příznivých podmínek které umožňují, aby rodina řádně plnila svoji společenskou funkci, zejména ve výchově dětí.

(2) Národní výbory v součinnosti se socialistickými organizacemi pečují o vytváření podmínek, které umožňují nebo usnadňují rodičům a jiným občanům odpovědným za výchovu řádný výkon péče o děti k tomu budují zejména předškolní a mimoškolní zařízení a zřizují služby které mají význam pro pracující rodiče zejména pro zaměstnané matky

(3) Národní výbory pomáhají rodinám plnit jejich úkoly dbají o to, aby se předešlo újmě kterou by děti a mládí mohli utrpět v rodinách, na pracovištích a jinde, a chrání je před škodlivými vlivy; zjišťují případy narušených rodin a ohroženého nebo narušeného vývoje dětí a mladistvých a působí k odstranění jejich příčin a důsledků, za tím účelem mohou nařídit nebo učinit výchovná opatření;⁸⁾ organizují náhradní rodinnou výchovu dětí.

(4) Národní výbory vykonávají sociálněprávní ochranu dětí a pomáhají těhotným ženám, rodičům nebo jiným občanům pečujícím o nezaopatřené děti, kteří to z vážných důvodů potřebují, při ochraně jejich práv a právem chráněných zájmů.

§ 14

Působnost místních (městských) národních výborů

Místní (městský) národní výbor

a) rozhoduje

1. o napomenutí nezletilého, jeho rodičů a občanů, kteří narušují jeho řádnou výchovu;⁹⁾
2. o stanovení dohledu nad nezletilým;¹⁰⁾

- b) navrhuje orgánu příslušnému k rozhodování o přidavcích na děti (výchovném), aby v odůvodněných případech zastavil výplatu této dávky oprávněnému příjemci;¹¹⁾
- c) poskytuje dětem v naléhavých případech okamžitou pomoc,
- d) oznamuje soudům a jiným státním orgánům skutečnosti, které mají význam pro řízení a rozhodnutí ve věcech dětí,
- e) oznamuje okresnímu národnímu výboru, kterým rodinám, dětem a těhotným ženám je třeba poskytnout sociální péči, a spolupůsobí při jejím poskytování
- f) oznamuje orgánům, které rozhodují o mateřském příspěvku, skutečnosti důležité pro rozhodnutí o nároku ženy na mateřský příspěvek,
- g) chrání děti a mládí před škodlivými vlivy, které ohrožují jejich řádnou výchovu
- h) vyhledává a doporučuje okresnímu národnímu výboru občany vhodné za osvojitele, opatrovníky a pěstouny a navrhuje občany vhodné za důvěrníky péče o děti,
- ch) spolupůsobí při výkonu ochranných nebo výchovných opatření vyslovených soudem nebo okresním národním výborem a sleduje jejich účinnost,
- l) podílí se na výchově občanů k manželství a k odpovědnému rodičovství.

Působnost okresních národních výborů

§ 15

Okresní národní výbor

a) rozhoduje

1. v nutných případech o okamžitém umístění dítěte do náhradní výchovy nahrazující výchovu rodičů na dobu, než rozhodne soud,
2. o odvolání proti rozhodnutí sociální komise jednotného zemědělského družstva o mateřském příspěvku,
3. o poskytnutí peněžitých příspěvků, věcné pomoci, půjček a pečovatelské služby,
4. o umístění matky s dítětem, popřípadě těhotné ženy do domova pro matky s dětmi, který spravuje,
5. o dalších opatřeních podle zvláštních předpisů¹²⁾

b) vykonává funkci opatrovníka dětí;¹³⁾

⁸⁾ § 43 zákona o rodině.

⁹⁾ § 43 odst. 2 písm. a) zákona o rodině.

¹⁰⁾ § 43 odst. 2 písm. b) zákona o rodině.

¹¹⁾ § 2 a § 7 zákona č. 117/1968 Sb., ve znění zákona č. 99/1972 Sb.

¹²⁾ Zákon č. 50/1973 Sb. a zákon č. 107/1971 Sb.

¹³⁾ § 83 odst. 2 zákona o rodině.

- c) vykonává stanovený dohled nad dětmi,¹⁴⁾
- d) sleduje vývoj dětí, které byly umístěny do výchovy jiných občanů než rodičů,
- e) navrhuje soudu nařízení ústavní výchovy¹⁵⁾ nebo uložení ochranné výchovy¹⁶⁾ nebo omezení popřípadě zbavení rodičovských práv¹⁷⁾ a zrušení ústavní výchovy
- f) na žádost soudu podává zprávy o skutečnostech potřebných pro rozhodování o výchově a výživě dětí
- g) pečuje o to aby děti, které byly propuštěny z ústavní nebo ochranné výchovy, nebo mladiství, kteří byli propuštěni z výkonu trestu odnětí svobody byli přijati do škol nebo zařazeni do vhodného učebního nebo pracovního poměru, popřípadě i vhodně ubytováni,
- h) účastní se trestního řízení proti mladistvým,
- ch) vede evidenci těžko vychovatelných dětí.

§ 16

Okresní národní výbor organizuje a koordinuje výchovu občanů k manželství a odpovědnému rodičovství, poskytuje porady manželům, rodičům a dětem, těhotným ženám v otázkách týkajících se manželských a rodinných vztahů, výchovy dětí určené otcovství, pomáhá při uplatňování práv a právem chráněných zájmů těchto občanů.

§ 17

Okresní národní výbor při plnění úkolů péče o rodinu a děti spolupracuje s aktivem dobrovolných spolupracovníků, zejména důvěrníků péče o děti které jmenuje zpravidla na návrh místních (městských) národních výborů.

§ 18

Okresní národní výbor svou komisí péče o rodinu a děti

a) rozhoduje

1. o napomenutí nezletilého jeho rodičů a občanů, kteří narušují jeho řádnou výchovu, neučinil-li tak místní (městský) národní výbor¹⁸⁾
2. o stanovení dohledu nad nezletilým, neučinil-li tak místní (městský) národní výbor¹⁹⁾
3. o uložení omezení nezletilému, které zabraňuje škodlivým vlivům na jeho výchovu,²⁰⁾

4. o poskytnutí příspěvku na výživu dítěte²¹⁾
5. o poskytnutí odměny pěstounu, je-li jím prarodič dítěte které mu bylo svěřeno do pěstounské péče,²²⁾
6. o odvolání proti rozhodnutí místního (městského) národního výboru o napomenutí nebo o stanovení dohledu nad nezletilým,
7. o odstraňování tvrdostí zákona při poskytování mateřského příspěvku, je-li k rozhodování o nároku příslušný okresní národní výbor nebo sociální komise jednotného zemědělského družstva²³⁾

- b) plní úkoly při koordinaci činnosti orgánů působících v péči o rodinu a děti.

§ 19

Působnost krajských národních výborů

Krajský národní výbor

- a) rozhoduje o umístění matky s dítětem, popřípadě těhotné ženy do domova pro matky s dětmi který spravuje,
- b) spolupracuje s orgány řídícími výchovná zařízení, v nichž jsou mladiství ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody

§ 20

Oprávnění občanů pověřených péčí a rodinu a děti

Při plnění svých úkolů jsou funkcionáři a pracovníci národních výborů důvěrníci péče o děti, občané pověřeni dohledem a jiní dobrovolní spolupracovníci oprávněni navštívit dítě a rodinu v bytě, nebo tam kde tráví svůj volný čas, dítě ve škole mladistvého na pracovišti a zjistit jak je zabezpečena péče o ně mají též právo požadovat od všech zúčastněných občanů potřebné informace a vysvětlení.

Péče o občany se změněnou pracovní schopností

§ 21

Národní výbory pečují o to aby se občané se změněnou pracovní schopností mohli zapojit do pracovního procesu a podílet se tak na plnění hospodářských úkolů a na rozvoji společnosti.

§ 22

Okresní národní výbor

- a) rozhoduje

¹⁴⁾ § 43 odst. 2 písm. b) zákona o rodině.

¹⁵⁾ § 45 odst. 2 zákona o rodině.

¹⁶⁾ § 64 odst. 1 a § 66 trestního zákona.

¹⁷⁾ § 44 odst. 2 a 3 zákona o rodině.

¹⁸⁾ § 43 odst. 2 písm. a) zákona o rodině.

¹⁹⁾ § 43 odst. 2 písm. b) zákona o rodině.

²⁰⁾ § 43 odst. 2 písm. c) zákona o rodině

²¹⁾ § 100 zákona o rodině

²²⁾ § 8 odst. 2 zákona č. 50/1973 Sb.

²³⁾ § 4 zákona č. 107/1971 Sb.

1. o příspěvku před umístěním do zaměstnání, o příspěvku po dobu přípravy pro pracovní uplatnění a o zvýšení těchto příspěvků na rodinné příslušníky
 2. o udělení předchozího souhlasu organizací k rozvázání pracovního (učební) poměru výpovědí s občanem se změněnou pracovní schopností²⁴⁾
 3. o úhradě nákladů na přípravu pro pracovní uplatnění občanů se změněnou pracovní schopností které do této přípravy vyslal okresní národní výbor
 4. o přijetí do přípravy pro pracovní uplatnění občanů se změněnou pracovní schopností, organizované národním výborem,
 5. o příspěvcích podle zvláštních předpisů;
- b) stanoví v součinnosti s organizacemi každoročně plán zaměstnanosti občanů se změněnou pracovní schopností
- c) vypracovává v součinnosti s organizacemi každoročně plán úkolů potřebných k provádění pracovní rehabilitace
- d) vyhrazuje každoročně v plánech rozmístění dorostu počet učebních míst, míst ve školách a počet pracovních míst potřebný pro mladistvé občany se změněnou pracovní schopností
- e) doporučuje organizaci přijmout občana se změněnou pracovní schopností do pracovního poměru
- f) může při závažném neplnění plánu zaměstnanosti občanů se změněnou pracovní schopností organizaci odejmout nebo omezit oprávnění k náboru pracovních sil
- g) kontroluje zda organizace vybírají odpovědně pracovní místa pro občany se změněnou pracovní schopností
- h) sleduje zda příprava pro pracovní uplatnění, výkon zaměstnání, pracovní podmínky a prostředí nemají nepříznivý vliv na zdravotní stav pracujících občanů se změněnou pracovní schopností a zda tyto občany nepotřebují další pomoc;
- ch) vede evidenci občanů se změněnou pracovní schopností, která obsahuje též údaje o jejich pracovním uplatnění v jednotlivých organizacích.

§ 23

Okresní národní výbor svou posudkovou komisí sociálního zabezpečení

a) rozhoduje

1. o tom, zde jde o občana se změněnou pracovní schopností popřípadě o občana se změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením,
 2. o nutnosti trvalého převedení pracujícího na jinou vhodnou práci, nebo o nutnosti trvalé změny zaměstnání, zjistila li v souvislosti s rozhodováním o tom, že jde o občana se změněnou pracovní schopností že pracující pozbyl vzhledem ke svému zdravotnímu stavu trvale způsobilost konat dosavadní práci nebo že ji nesmí konat pro onemocnění nemocí z povolání nebo pro ohrožení touto nemocí,²⁵⁾
- b) v souvislosti s rozhodováním doporučuje u občanů se změněnou pracovní schopností, popřípadě u občanů se změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením

1. opatření pro obnovení pracovní schopnosti posuzovaného vhodnost jeho dalšího léčení nebo pořízení vhodných pomůcek a vhodné úpravu pracovních podmínek,
2. vhodné pracovní uplatnění a přípravu pro pracovní uplatnění s ohledem na jejich zdravotní stav a kvalifikaci,
3. umístění do výrobních družstev invalidů, do podniků Svazu invalidů Slovenské socialistické republiky a do chráněných dílen (pracovišť) organizací.

Péče o občany

těžce postižené na zdraví

§ 24

Národní výbory organizují a vykonávají péči o občany těžce postižené na zdraví tak aby těmto občanům byla podle jejich individuálních potřeb poskytována pomoc k překonání obtíží, které jim způsobuje těžké postižení na zdraví.

§ 25

Působnost místních (městských) národních výborů

Místní (městský) národní výbor

a) rozhoduje

1. o poskytnutí příspěvku na společné stravování
2. o poskytnutí jednorázového peněžitého příspěvku, s výjimkou příspěvku na zabezpečení zvláštních pomůcek a příspěvku na zakoupení motorového vozidla a na jeho provoz,
3. o poskytnutí věcné pomoci,

²⁴⁾ § 50 a § 231 zákoníku práce.

²⁵⁾ § 37 odst. 1 písm. a) § 49 odst. 1 písm. d) § 51 odst. 1 písm. c) zákoníku práce, § 22 odst. 1 písm. a) zákona č. 122/1975 Sb., o zemědělském družstevnictví.

4. o přijetí do ústavu sociální péče, který spravuje, o propuštění z něho, jakož i o úhradě za poskytované služby;

- b) umožňuje účast na společném stravování,
- c) plní úkoly v péči o zapojení občanů těžce postižených na zdraví do společenského a kulturního života.

Působnost okresních národních výborů

§ 26

Okresní národní výbor

a) rozhoduje

- 1 o poskytnutí pečovatelské služby a o úhradě za ni,
- 2 o poskytnutí opakujících se příspěvků, zejména na dietní stravování, o poskytnutí příspěvku na zabezpečení zvláštních pomůcek a v případě těžké vady nosního nebo pohybového ústrojí též na zakoupení motorového vozidla a na jeho provoz,
- 3 o přijetí do ústavu sociální péče, který spravuje, o propuštění z něho o přemístění do jiného ústavu a o úhradě za poskytované služby

- b) organizuje a umožňuje účast občanům těžce postiženým na zdraví na společenském a kulturním životě
- c) vede evidenci dětí a mladistvých postižených na zdraví v zájmu zajištění a prohloubení komplexní sociální péče o ně

§ 27

Okresní národní výbor svou posudkovou komisí sociálního zabezpečení rozhoduje o tom, zda se občan těžce postižený na zdraví o stupni tohoto postižení a o přiznání mimořádných výhod.

§ 28

Působnost krajských národních výborů

Krajský národní výbor rozhoduje o přijetí občana těžce postiženého na zdraví do ústavu sociální péče, který spravuje, o propuštění z něho o přemístění do jiného ústavu a o úhradě za poskytované služby a to i v případech, kdy jde o ústavy zřízené pro potřebu celého kraje, které však spravuje okresní národní výbor

Péče o staré občany

§ 29

Národní výbory organizují péči o staré občany tak, aby především bylo zajištěno a usnadněno uspokojování životních potřeb těm občanům, kterým nemůže poskytnout potřebnou péči vlastní rodina. Vytvářením vhodných podmínek a příležitostí národní výbory usnadňují život ve stáří všem občanům, umožňují jim účast na společenském a kulturním životě, pracovní a veřejnou činnost.

§ 30

Působnost místních (městských) národních výborů

Místní (městský) národní výbor

a) rozhoduje

1. o poskytnutí příspěvku na společné stravování,
2. o poskytnutí jednorázového peněžitého příspěvku a o věcné pomoci,
3. o případné úhradě za služby poskytnuté v zařízení sociální péče, které spravuje,

b) zřizuje a spravuje zařízení sociální péče pro staré občany, které mají místní význam

c) umožňuje starým občanům účast na společném stravování

d) spolupracuje s příslušnými orgány v otázkách bydlení starých občanů

§ 31

Působnost okresních národních výborů

Okresní národní výbor

a) rozhoduje

1. o poskytnutí pečovatelské služby a o úhradě za ni,
2. o poskytnutí opakujících se peněžitých příspěvků
3. o přijetí do ústavu sociální péče, který spravuje, o propuštění z něho o přemístění do jiného ústavu a o úhradě za poskytované služby

b) organizuje a umožňuje účast starých občanů na společenském a kulturním životě.

Péče o občany

kteří potřebují zvláštní pomoc

§ 32

Občanům, kteří se v důsledku mimořádných událostí ocitli ve zvláště obtížných poměrech a nemohou je překonat vlastními příležitostmi, ani za pomoci své rodiny, poskytuje okresní národní výbor věcnou pomoc peněžité příspěvky popřípadě půjčky

§ 33

1) Občanům, kteří žijí v mimořádně těžkých poměrech a proto potřebují pomoc společností k překonání důsledků a návyků pramenících z odlišného způsobu života v minulosti, poskytuje okresní národní výbor zejména výchovnou péči, poradenskou službu a podle potřeby též věcnou pomoc a peněžité příspěvky

2) Na výchovné péči o tyto občany se podílejí místní (městské) národní výbory

3) V místech s větší koncentrací občanů uvedených v odstavci 1 zřizují národní výbory jako své

poradní orgány komise zaměřené k prohloubení a koordinaci péče o tyto občany

Péče o občany společensky nepřízpůsobené

§ 34

Okresní národní výbor rozvíjí v péči o občany společensky nepřízpůsobené především výchovnou a poradenskou činnost a poskytuje těmto občanům pomoc při pracovním umístění a při ubytování, v případě potřeby ubytování v účelovém zařízení a podle sociálních poměrů těchto občanů též půjčky peněžité příspěvek, popřípadě věcnou pomoc.

§ 35

Na výchovné péči o občany společensky nepřízpůsobené se podílejí místní (městské) národní výbory

§ 36

Při posuzování vhodnosti pracovních míst pro občany společensky nepřízpůsobené hodnotí okresní národní výbor ve spolupráci s organizací zejména

- a) zda je místo vhodné vzhledem k zdravotnímu stavu a schopnosti a pokud možno i ke kvalitaci občana,
- b) zda jde o místo vhodné k příznivému výchovnému ovlivňování občana, především pracovním kolektivem.

Společná ustanovení o službách sociální péče

Zařízení sociální péče

§ 37

Pro poskytování některých služeb sociální péče zřizují národní výbory účelová zařízení

- a) ústavy sociální péče,
- b) manželské a předmanželské poradny,
- c) domovy pro matky s dětmi,
- d) zvláštní zařízení pro výkon pěstounské péče
- e) výcviková střediska a zařízení pro občany se změněnou pracovní schopností,
- f) zařízení pro občany společensky nepřízpůsobené
- g) kluby důchodců,
- h) samostatné jídelny s vlastní kuchyní pro důchodce
- ch) střediska osobní hygieny

§ 38

Pro poskytování ústavní sociální péče národní výbory zřizují a spravují ústavy sociální péče.

- a) ústavy pro tělesně postiženou mládež,
- b) ústavy pro mentálně postiženou mládež,

c) ústavy pro denní a týdenní pobyt mentálně postižené mládeže,

d) ústavy pro dospělé občany tělesně postižené,

e) ústavy pro dospělé občany smyslově postižené,

f) ústavy pro dospělé občany mentálně postižené,

g) domovy důchodců,

h) domovy penzióny pro důchodce.

§ 39

(1) Ústavy sociální péče zřizují a spravují okresní národní výbory, pokud není dále stanoveno jinak

(2) Městské národní výbory mohou zřizovat a spravovat ústavy sociální péče místního významu, zejména ústavy pro denní a týdenní pobyt mentálně postižené mládeže.

(3) Krajské národní výbory zřizují a spravují ústavy sociální péče krajského významu určené převážně pro potřebu celého kraje nebo více krajů. Správu těchto ústavů, s výjimkou rozhodování o přijetí do nich, propuštění z nich, přemístění do jiného ústavu a o úhradě za poskytované služby, mohou svěřit okresnímu národnímu výboru.

§ 40

Ministerstvo v případě potřeby zřizuje a spravuje zařízení sociální péče se zvláštním zaměřením.

§ 41

Zařízení sociální péče uvedené v § 37 pod písm. a) až e) mohou být zřízena nebo zrušena a jejich objekty odděly svému účelu jen se souhlasem krajského národního výboru, a jde-li o zařízení spravované krajským národním výborem, po projednání s ministerstvem. Požadavek souhlasu podle zvláštních předpisů není tím dotčen.

§ 42

Pečovatelská služba

(1) Pečovatelskou službu poskytují národní výbory starým nebo zdravotně těžce postiženým občanům za předpokladu, že potřebnou péči nemohou zajistit rodinní příslušníci těchto občanů, kteří s nimi žijí ve společné domácnosti, tuto službu poskytují též rodinám s dětmi, nelze-li ji zajistit jinak.

(2) Pečovatelskou službu poskytují národní výbory prostřednictvím pečovatelek a dobrovolných pracovníků pečovatelské služby. Dobrovolným pracovníkům poskytuje národní výbor odměnu.

§ 43

Stravování důchodců

Národní výbory organizují a zabezpečují důchodcům stravování zejména v organizacích, ve kterých pracovali před odchodem do důchodu, v závodních a dietních jídelnách, v jídelnách jed-

nočních zemědělských družstev, v zařízeních veřejného stravování, v ústavech sociální péče, popřípadě též v samostatných jídelnách pro důchodce.

§ 44

Půjčky

(1) Půjčky, které poskytuje národní výbor v rámci sociální péče, jsou bezúročné.

(2) Při poskytnutí půjčky uzavře národní výbor s občanem, kterému byla půjčka poskytnuta, písemnou dohodu o splátkách, popřípadě o srážkách ze mzdy;²⁶⁾ v dohodě se zejména uvede, v jakých splátkách a termínech se bude půjčka splácet.

§ 45

Ústavy sociálních služeb

(1) Okresní národní výbory, popřípadě krajské národní výbory mohou zřizovat ústavy sociálních služeb.

(2) Ústavy sociálních služeb komplexně zabezpečují ekonomické a technické řízení služeb sociální péče, u některých služeb též organizaci jejich poskytování.

§ 46

Krajská metodická střediska

Krajské národní výbory zřizují krajská metodická střediska pro metodicko-odborné řízení ústavů sociální péče, popřípadě dalších služeb sociální péče.

ČÁST ČTVRTÁ

OBECNÁ USTANOVENÍ O ŘÍZENÍ

§ 47

(1) Pro řízení ve věcech upravených tímto zákonem platí obecné předpisy o správním řízení, pokud tento zákon nebo zákon o sociálním zabezpečení nestanoví jinak.

(2) Místní příslušnost národních výborů ve správním řízení se řídí

a) místem stálého pracoviště účastníka řízení, v němž pracuje nebo pobírá nemocenské dávky, jestliže

1. je na tomto pracovišti závodní zdravotnické zařízení, v němž působí posudková komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru; nedovoluje-li však zdravotní stav účastníka řízení, aby se účastnil jednání posudkové komise sociálního zabezpečení v tomto místě, řídí se místní příslušnost posudkové komise sociálního zabezpečení místem bydliště účastníka řízení,

2. rozhodují o nutnosti trvalého převedení pracujícího na jinou práci, nebo o nutnosti trvalé změny zaměstnání ze zdravotních důvodů.

3. rozhodují o udělení předchozího souhlasu organizací k rozvázání pracovního (učetního) poměru výpovědí s občanem se změněnou pracovní schopností;²⁷⁾

b) místem přípravy pro pracovní uplatnění, jestliže jde o výplatu příspěvku po dobu přípravy pro pracovní uplatnění včetně jeho zvýšení na rodinné příslušníky, o poskytnutí nutných školních potřeb a učebnic a o úhradu nutných výloh spojených s přípravou pro pracovní uplatnění;

c) sídlem školy, zřízené při ústavu sociální péče, popřípadě sídlem školy pro děti a mládež vyžadující zvláštní péči, jestliže účastníkem řízení je žák těchto škol;

d) sídlem lékařské komise v oboru působnosti federálního ministerstva národní obrany, federálního ministerstva vnitra a ministerstva vnitra Slovenské socialistické republiky, jde-li o posouzení zdravotního stavu příslušníka ozbrojených sil z povolání a Sboru národní bezpečnosti, s výjimkou kontrolní lékařské prohlídky poživatelé důchodu, jehož služební poměr skončil;

e) sídlem nápravně výchovného ústavu, jde-li o posouzení zdravotního stavu odsouzeného v době výkonu trestu odnětí svobody;

f) sídlem okresního nebo krajského národního výboru, který spravuje ústav nebo jiné zařízení sociální péče, do kterého má být občan přijat.

(3) Místní příslušnost národních výborů ve věcech péče o občany se změněnou pracovní schopností se řídí místem stálého pracoviště občana, jestliže národní výbory

a) doporučují vhodnou úpravu pracovních podmínek nebo vhodné pracovní uplatnění občana se změněnou pracovní schopností v organizaci, ve výrobním družstvu invalidů nebo v družstvu invalidů pro občany se změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením;

b) sledují, zda příprava pro pracovní uplatnění, výkon zaměstnání, pracovní podmínky a prostředí nemají nepříznivý vliv na zdravotní stav občana se změněnou pracovní schopností.

§ 48

Nárok na zaopatřovací příspěvek se uplatňuje u místního (městského) národního výboru, v jehož obvodu má člen rodiny vojáka trvalý pobyt. Žádost o příspěvek na úhradu za užívání bytu se podává u místního (městského) národního výboru, v jehož obvodu měl voják trvalý pobyt před nástupem služ-

²⁶⁾ § 57 občanského zákoníku.

²⁷⁾ § 50 a § 231 zákoníka práce.

by v ozbrojených silách. Místní (městský) národní výbor ověří skutečnosti uvedené v žádosti a postoupí ji okresnímu národnímu výboru, v jehož obvodu měl voják před nástupem vojenské služby trvalý pobyt.

ČÁST PÁTÁ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 49

Tímto zákonem není dotčena působnost místních (městských) národních výborů rozhodovat ve věcech sociálního zabezpečení, jestliže podle předpisů dříve platných okresní národní výbor přenesl rozhodování o nich na místní (městský) národní výbor²⁸⁾

§ 50

Ministerstvo v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány a se Slovenskou odborovou radou a po projednání se Svazem družstevních rolníků Slovenské socialistické republiky stanoví

- a) podmínky pro zřizování správních komisí, pro volbu členů těchto komisí a jejich složení,
- b) podrobnosti o úkolech národních výborů v péči o rodinu a děti,
- c) podrobnosti o vedení evidence dětí a mladistvých postižených na zdraví a dětí těžko vychovatelných,
- d) další zařízení sociální péče která mohou zřizovat národní výbory,

- e) podmínky pro zřizování a činnost zařízení sociální péče ústavů sociálních služeb a krajských metodických středisek, pro přijímání občanů do zařízení sociální péče a upravení výší a podmínek úhrady za poskytované služby s výjimkou úhrady za péči poskytovanou v ústavech sociální péče,
- f) podmínky pro poskytování odměny a její výši dobrovolným pracovníkům pečovatelské služby

§ 51

Zrušují se

1. § 1 až 18, § 20, 22 a 24 vládního nařízení č. 59/1964 Sb. o úkolech národních výborů při péči o děti,
2. vyhláška č. 108/1964 Sb. o působnosti národních výborů ve věcech sociálního zabezpečení, ve znění vyhlášky č. 78/1968 Sb. a vyhlášky č. 143/1971 Sb.
3. položky č. 78 až 81 přílohy zákona SNR č. 131/1970 Sb. o zřízení krajských národních výborů ve Slovenské socialistické republice a o opatřeních s tím souvisejících,
4. položky č. 18 až 20 přílohy E zákona SNR č. 159/1971 Sb. kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech a upravuje působnost národních výborů na některých úsecích státní správy

§ 52

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1976.

Šalgovič v r

Dr. Colotka v r

²⁸⁾ § 9 odst. 1 a § 10 odst. 2 vyhlášky č. 108/1964 Sb. o působnosti národních výborů ve věcech sociálního zabezpečení,
§ 12 odst. 2 vládního nařízení č. 59/1964 Sb., o úkolech národních výborů při péči o děti,
§ 84 správního řádu.

133

Z Á K O N

Slovenské národní rady

ze dne 19 listopadu 1975

o advokacii

Slovenská národní rada se usnesla na tomto zákoně

Č Á S T P R V N Í

ÚKOLY ADVOKACIE A JEJICH PLNĚNÍ

§ 1

Úkoly advokacie

Advokacie napomáhá zajišťovat ústavní právo občanů na obhajobu a chránit ostatní práva a oprávněné zájmy občanů, organizací a orgánů v souladu s právním řádem, socialistickým právním vědomím a zájmy socialistické společnosti. Přispívá k upevňování socialistické zákonitosti v životě společnosti a k právní výchově a propagandě, přičemž dbá o to aby nebyly porušovány právní předpisy

Práva a povinnosti advokátů

§ 2

(1) Úkoly advokacie plní advokáti poskytují právní pomoci, a to zejména tím, že obhajují občany v trestním řízení, zastupují občany organizace a orgány při právních úkonech, v občanském soudním řízení a v řízení před ostatními státními a jinými orgány sepisují listiny poskytují právní porady a zpracovávají právní rozbor. Při plnění těchto úkolů jsou advokáti vázáni právním řádem a v jeho mezích příkazy zastoupeného

(2) Při poskytování právní pomoci advokáti vedou občany k plnění povinností ve vztahu ke státu a společnosti, k účtě k právu a ke spoluobčanům a tak prohlubují jejich socialistické právní vědomí. Advokáti přispívají též k právní výchově občanů, k propagaci právního řádu a k dodržování pravidel socialistického soužití.

§ 3

Advokáti jsou oprávněni a povinni hájit práva a oprávněné zájmy zastoupeného jednat při tom svědomitě a důsledně, využívat všech zákonných prostředků a uplatnit vše, co podle svého přesvědčení a příkazu zastoupeného považují za prospěšné.

Jsou povinni projednat se zastoupeným podstatné skutkové okolnosti a jejich právní význam, postupovat ve věci účelně a bez zbytečného odkladu, podle povahy věci jsou povinni upozornit zastoupeného i na práva a právem chráněné zájmy odpůrce a tam, kde to povaha věci připouští, pokusit se o její smírné vyřízení.

§ 4

Advokáti jsou povinni dbát, aby právní pomoc byla poskytována účelně a hospodárně.

§ 5

Advokáti nesmějí při poskytování právní pomoci nebo v souvislosti s ní získat pro sebe ani pro jiného neoprávněný prospěch.

§ 6

(1) Advokáti nesmějí vykonávat jinou výdělečnou činnost kromě činnosti publicistické literární, vědecké, umělecké a činnosti, která pro svoji krátkodobost nebo rozsah nemůže ohrozit plnění jejich úkolů. Výjimky ze závažných důvodů povoluje ministr spravedlnosti, jde-li o činnost vysokoškolského učitele, po dohodě s ministrem školství

(2) Na rozhodování o povolení výjimek ze zákazu výkonu jiné výdělečné činnosti se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

§ 7

(1) Advokát je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dověděl v souvislosti s poskytováním právní pomoci, pokud ho zastoupený této povinnosti nezproští.

(2) Povinnosti zachovávat mlčenlivost může advokáta zprostit též výbor Ústředí slovenské advokacie, je-li v důležitém státním zájmu aby o těch to skutečnostech vypovídal před soudem, státním nebo jiným orgánem.

(3) Na povinnost advokáta zachovávat mlčenlivost se nelze odvolávat, jde-li o zákonem stanovenou povinnost přezkázat spáchání trestného činu.¹⁾

¹⁾ § 167 trestního zákona.

(4) Povinností zachovávat mlčenlivost je advokát vázán i po zániku členství v krajském sdružení advokátů.

(5) Ustanovení předchozích odstavců platí přiměřeně i pro pracovníky advokacie.

§ 8

(1) Advokáta si může občan, organizace nebo orgán zvolit. Advokát je povinen právní pomoc poskytnout.

(2) Advokát může odmítnout poskytování právní pomoci jen ze závažných důvodů nasvědčujících tomu, že by ji nemohl řádně poskytovat, zejména

- a) žádá-li se, aby uplatňoval zájmy zjevně neoprávněné
- b) brání-li mu v tom pracovní zatížení, pokud nebyl ustanoven k poskytování právní pomoci advokátní organizací.

(3) Advokát je povinen poskytování právní pomoci odmítnout

- a) žádá-li se, aby uplatňoval zájmy které jsou ve zjevném rozporu s právním řádem nebo se zájmy socialistické společnosti
- b) zúčastnila-li se projednávání věci zastoupeného osoba, s níž je advokát v příbuzenském poměru
- c) poskytl-li ve věci právní pomoc občanu, organizaci nebo orgánu, jejichž zájmy jsou v rozporu se zájmy toho kdo jej žádá o právní pomoc

(4) Advokát je oprávněn vypovědět plnou moc,

- a) byla-li narušena nezbytná důvěra mezi ním a zastoupeným
- b) neposkytuje-li zastoupený potřebnou součinnost nebo nesložil-li bez vážného důvodu přiměřenou zálohu na odměnu za právní pomoc,
- c) zjistil-li se dodatečně skutečnosti uvedené v odstavci 2 písm. a)

(5) Advokát je povinen vypovědět plnou moc, zjistil-li se dodatečně skutečnosti uvedené v odstavci 3

§ 9

Advokát je oprávněn pověřit provedením jednotlivého úkonu právní pomoci jiného advokáta nebo advokátního koncipienta.

§ 10

(1) Advokát — člen krajského sdružení advokátů ve Slovenské socialistické republice je oprávněn poskytovat právní pomoc na celém území Slovenské socialistické republiky

(2) Stejně oprávnění má advokát, který je členem krajského (městského) sdružení advokátů v České socialistické republice.

§ 11

Odměna

(1) Právní pomoc se poskytuje za odměnu, jejíž výše je stanovena sazebníkem. Sazebník vydává ministerstvo spravedlnosti Slovenské socialistické republiky po dohodě s příslušnými ústředními orgány. Odměna náleží krajskému sdružení advokátů, jehož je advokát členem.

(2) Právní pomoc se poskytuje za sníženou odměnu nebo bezplatně, je-li to odůvodněno osobními, majetkovými a výdělkovými poměry občana nebo jinými důvody hodnými zvláštního zřetele. O tom, zda jsou tyto důvody dány rozhoduje advokátní organizace, kromě případu, v němž byl ustanoven zástupce podle občanského soudního řádu.

§ 12

Odpovědnost za škodu

Za škodu způsobenou advokátem při poskytování právní pomoci odpovídá krajské sdružení advokátů, jehož je advokát členem.

ČÁST DRUHÁ

ORGANIZACE ADVOKACIE

§ 13

Výstavba orgánů advokacie a metody jejich činnosti se řídí zásadami demokratického centralismu.

§ 14

(1) Orgány advokacie jsou zásadně voleny. Za svou činnost odpovídají orgánům, které je zvolily

(2) Usnesení a opatření orgánů vyšších jsou pro orgány nižší závazné.

§ 15

(1) Advokát má právo volit orgány advokacie a být do nich volen. Má právo zúčastnit se členských schůzí advokátů, vyjadřovat se k projednávaným otázkám a podávat návrhy

(2) Advokát má právo zúčastnit se ve vlastní věci jednání kteréhokoliv orgánu advokacie.

(3) Advokát je povinen plnit usnesení a opatření orgánů advokacie

§ 16

(1) Základními advokátními organizacemi jsou krajská sdružení advokátů (dále jen „sdružení“), v Bratislavě sdružení zahrnuje území Západoslovenského kraje a území hlavního města Slovenské socialistické republiky Bratislavy

(2) K výkonu advokacie zřizují sdružení v okresech (v Bratislavě v obvodech) advokátní poradny.

§ 17

V čele advokacie je Ústředí slovenské advokacie (dále jen Ústředí¹⁾ které řídí a kontroluje veškerou činnost advokacie.

§ 18

⁽¹⁾ Sdružení a Ústředí jsou socialistickými organizacemi.

⁽²⁾ Ústředí může pověřit advokátní poradnu, aby v rozsahu jím určeném vystupovala vlastním jménem.

Sdružení

§ 19

Členská schůze advokátů

⁽¹⁾ Nejvyšším orgánem sdružení je členská schůze advokátů, která zejména

- a) projednává zásadní otázky řízení advokacie ve sdružení
- b) stanoví úkoly sdružení pro příští období,
- c) projednává a schvaluje zprávu o činnosti výboru sdružení,
- d) stanoví počet náhradníků výboru sdružení
- e) volí členy a náhradníky výboru sdružení na pět let a odvolává je
- f) volí delegáty na konferenci slovenské advokacie.

⁽²⁾ Členská schůze advokátů je způsobilá se usnášet, je-li přítomna dvoutřetinová většina všech členů sdružení. K platnosti usnesení je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných členů sdružení.

§ 20

Výbor sdružení

⁽¹⁾ Výbor sdružení je výkonným orgánem členské schůze advokátů.

⁽²⁾ Výbor sdružení svolává členskou schůzi advokátů nejméně jednou za dva roky svolá ji vždy požádá-li o to alespoň polovina advokátů — členů sdružení.

⁽³⁾ Výbor sdružení plní usnesení členských schůzí řídí a organizuje činnost advokacie na všech jejích úsecích, zejména

- a) projednává a schvaluje plány činnosti sdružení
- b) zřizuje a ruší advokátní poradny stanoví v nich počty advokátů, advokátních koncipientů a ostatních pracovníků, stanoví sídla a pracoviště advokátních poraden stanoví a odvolává vedoucí advokátních poraden
- c) rozhoduje o přijetí advokáta za člena sdružení a o jeho zařazení do advokátní poradny o vyhoštění člena ze sdružení, o zrušení členství

advokáta ve sdružení a o dočasném zastavení výkonu právní pomoci,

- d) pečuje o ideově politickou a odbornou výchovu advokátů, advokátních koncipientů a ostatních pracovníků, zabezpečuje plnění úkolů v oblasti kádrové a personální práce a vytváření kádrových rezerv
- e) uzavírá a rozvazuje pracovní poměr s advokátními koncipienty a ostatními pracovníky sdružení
- f) kontroluje a hodnotí úroveň právní pomoci poskytované advokáty kontroluje, jak advokáti, advokátní koncipienti a ostatní pracovníci sdružení dodržují povinnosti stanovené tímto zákonem, jak plní usnesení a opatření sdružení a Ústředí, vyřizuje podněty a stížnosti pracujících
- g) zajišťuje podmínky pro výkon právní pomoci, hospodaří s prostředky sdružení podle schválených plánů a spravuje majetek sdružení.

⁴⁾ Výbor sdružení se skládá z pěti členů. Členové výboru vykonávají funkci i po uplynutí období, na které byli zvoleni, až do zvolení nových členů výboru. Náhradníci výboru nastupují na uvolněná místa členů výboru v pořadí které stanoví výbor

⁵⁾ Výbor sdružení volí ze středu svých členů předsedu. Předseda zastupuje sdružení navenek, zajišťuje řádnou činnost výboru, vyřizuje běžné věci sdružení a méně závažná provinění advokátů.

⁶⁾ Výbor sdružení je způsobilý se usnášet je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů. K platnosti usnesení je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných členů při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy

§ 21

Advokátní poradny

⁽¹⁾ V advokátních poradnách plní své úkoly advokáti, advokátní koncipienti a ostatní pracovníci sdružení

⁽²⁾ V čele advokátní poradny je vedoucí, který organizuje a řídí práci poradny a zajišťuje podmínky pro řádné poskytování právní pomoci. Vedoucí zejména

- a) zajišťuje plnění usnesení a opatření vyšších orgánů advokacie a kontroluje jejich dodržování
- b) zajišťuje podmínky pro řádné poskytování právní pomoci advokáty a advokátními koncipienty na potřebné politické a odborné úrovni,
- c) organizuje práci advokátů a pracovníků, v této souvislosti jim ukládá pracovní úkoly a kontroluje jejich plnění, dbá o dodržování pracovní kázně a o zavedení příslušných opatření při jejím porušení,

- d) pečuje o ideově politickou a odbornou výchovu advokátů, advokátních koncipientů a ostatních pracovníků, kontroluje a hodnotí přípravnou praxi advokátních koncipientů,
- e) vyřizuje z pověření výboru sdružení podněty a stížnosti pracujících
- f) ustanovuje obhájce a zástupce v případech stanovených příslušnými procesními předpisy a v případě, kdy advokát zemřel nebo ztratil způsobilost k poskytování právní pomoci, pokud zastoupený nezařídí jinak,
- g) rozhoduje o poskytování právní pomoci za sníženou či zvýšenou odměnu nebo bezplatně, kromě případů uvedených v občanském soudním řádu
- h) vyjadřuje se k zařazení advokátů, advokátních koncipientů a ostatních pracovníků do advokátní poradny

(3) Vedoucí advokátní poradny je též povinen poskytovat právní pomoc

Ústředí

§ 22

Konference slovenské advokacie

(1) Nejvyšším orgánem Ústředí je konference slovenské advokacie (dále jen "konference")

(2) Konferenci tvoří delegáti sdružení které zvolila členská schůze advokátů.

(3) Konference zejména

- a) projednává a stanoví zásadní úkoly advokacie na všech úsecích její činnosti,
- b) projednává a schvaluje zprávu o činnosti výboru Ústředí a zprávu revizní komise Ústředí,
- c) stanoví počet náhradníků výboru Ústředí
- d) volí na 5 let členy a náhradníky výboru Ústředí, členy revizní komise Ústředí a členy kárné komise Ústředí a odvolává je.

(4) Konference je způsobilá se usnášet, je-li přítomna dvouřetětinová většina delegátů. K platnosti usnesení je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných delegátů.

§ 23

Výbor Ústředí

(1) Výkonným orgánem konference je výbor Ústředí.

(2) Výbor Ústředí svolává konferenci a stanoví způsob, kterým se stanoví počet delegátů jednotlivých sdružení. Konferenci svolá vždy požádá-li o to alespoň polovina advokátů.

(3) Výbor Ústředí plní usnesení konference a v období mezi konferencemi řídí, organizuje a kontroluje činnost advokacie, zejména

a) přijímá usnesení a opatření závazná pro všechny orgány advokacie advokáty advokátní koncipienty a ostatní pracovníky advokacie a kontroluje jejich plnění vydává organizační, pracovní a kárný řád,

b) stanoví plán Ústředí a úkoly plánů sdružení,

c) vykonává dohled nad sdruženími a advokátními poradnami, zrušuje nebo mění usnesení a opatření sdružení, popřípadě zastavuje jejich výkon, jsou-li v rozporu s právním řádem nebo se zájmem socialistické společnosti, s výjimkou usnesení týkajících se zániku členství advokátů ve sdružení a skončení pracovního poměru advokátních koncipientů a ostatních pracovníků sdružení rozhoduje o stížnostech proti usnesením a opatřením sdružení vyřizuje podněty a stížnosti pracujících, které náleží do jeho působnosti

d) stanoví počty advokátů advokátních koncipientů a ostatních pracovníků jednotlivých sdružení a Ústředí

e) kontroluje plnění úkolů kádrové práce ve sdruženích a vytváření kádrových rezerv, jmenuje předsedy a členy zkušebních komisí pro advokátní zkoušky

f) organizuje, řídí a kontroluje ideově politickou a odbornou výchovu advokátů, advokátních koncipientů a ostatních pracovníků

g) stanoví se souhlasem příslušných ústředních orgánů podmínky hospodaření Ústředí a sdružení a v dohodě s těmi orgány a s příslušným odborovým orgánem soustavu odměňování advokátů, advokátních koncipientů a ostatních pracovníků advokacie zajišťuje provádění mzdové politiky v advokacii podle směrnic vlády zásad stanovených příslušnými ústředními orgány a mzdovými předpisy kontroluje do držování mzdových předpisů

h) hospodáří s finančními a hmotnými prostředky vytváří centrální fondy ve shodě s příslušnými předpisy a rozhoduje o jejich použití v rámci schválených plánů, spravuje majetek Ústředí

ch) podle hledisek uvedených v předpisech o ochraně státního tajemství určuje advokáty, kteří se mohou seznamovat se státním tajemstvím, a vede jejich seznam

i) zajišťuje dokumentační, informační, studijní a publikační činnost

j) uzavírá a rozvažuje pracovní poměr s pracovníky Ústředí

(4) Výbor Ústředí se skládá z devíti členů. Členové výboru vykonávají funkci i po uplynutí doby na kterou byli zvoleni, až do zvolení nového výboru. Náhradníci výboru nastupují na uvolněná místa členů výboru v pořadí určeném výborem Ústředí.

(5) Výbor volí ze středu svých členů předsedu a dva místopředsedy. Předseda zastupuje Ústředí navenek, zajišťuje řádnou činnost výboru a vyřizuje běžné věci výboru. Místopředsedové zastupují předsedu během jeho nepřítomnosti v pořadí nebo ve věcech, určených výborem.

(6) Výbor Ústředí je způsobilý se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů. K platnosti usnesení je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných členů. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

§ 24

Revizní komise Ústředí

(1) Revizní komise Ústředí (dále jen „revizní komise“) kontroluje činnost Ústředí a sdružení z hlediska plnění povinností a úkolů stanovených právními předpisy a usneseními orgánů advokacie.

(2) Revizní komise upozorňuje výbor Ústředí na zjištěné nedostatky a podává návrhy na opatření. Zprávu o své činnosti podává konferenci.

(3) Revizní komise má pět členů. Ze středu svých členů volí předsedu.

§ 25

Kárná komise Ústředí

(1) Kárná komise Ústředí (dále jen „kárná komise“) provádí kárné řízení podle tohoto zákona.

(2) Kárná komise má devět členů. Ze svého středu volí předsedu.

Dohled ministra spravedlnosti

§ 26

Dohled na činnost a hospodaření advokacie náleží ministru spravedlnosti, který dbá o to, aby advokáti, advokátní koncipienti, Ústředí a sdružení plnili úkoly, dodržovali povinnosti a využívali oprávnění vyplývající z tohoto zákona a ostatních právních předpisů.

§ 27

(1) Ministr spravedlnosti může zrušit usnesení nebo opatření Ústředí nebo sdružení, popřípadě zastavit jejich výkon, jsou-li v rozporu s právním řádem nebo se zájmem socialistické společnosti.

(2) Ministr spravedlnosti nemůže použít oprávnění zrušit usnesení nebo opatření anebo zastavit jejich výkon tehdy, jestliže se usnesení nebo opatření Ústředí nebo sdružení týká zániku členství advokáta ve sdružení, skončení pracovního poměru advokátních koncipientů a ostatních pracovníků advokacie, nebo jde-li o rozhodnutí v kárném řízení.

(3) Ministr spravedlnosti může navrhnout orgánům advokacie, aby vydaly usnesení nebo opatření, které je v jejich pravomoci. Orgány advoka-

cie jsou povinny rozhodnout o takovém návrhu nejpozději do tří měsíců.

(4) Usnesení orgánů advokacie, jimiž se stanoví celkový počet advokátů v jednotlivých sdruženích a advokátních poradnách, a soustava odměňování advokátů, advokátních koncipientů a ostatních pracovníků advokacie, lze vydat jen s předchozím souhlasem ministra spravedlnosti.

ČÁST TŘETÍ

PRÁVNÍ POMĚRY ADVOKÁTŮ A ADVOKÁTNÍCH KONCIPIENTŮ

Předpoklady pro výkon advokacie

§ 28

Advokacii může vykonávat jen člen sdružení, který složil do rukou předsedy tento slib:

„Slibuji, že budu věren Československé socialistické republice a věci socialismu, že budu při poskytování právní pomoci a při plnění ostatních svých povinností zachovávat Ústavu a ostatní zákony, svědomitě plnit své úkoly a zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se do-
vím v souvislosti s poskytováním právní pomoci.“

§ 29

Za člena sdružení lze přijmout jen občana Československé socialistické republiky, který je plně způsobilý k právním úkonům, oddaný socialistickému zřízení, občansky bezúhonný, má úplné vysokoškolské právnické vzdělání, vykonával po dobu tří let právní praxi, z toho alespoň dva roky v advokacii, a úspěšně složil advokátní zkoušku.

§ 30

Ústředí může uznat odbornou justiční, prokurátorskou nebo jinou obdobnou právní zkoušku za rovnocennou advokátní zkoušce. Ústředí výjimečně může prominout zcela nebo zčásti právní praxi.

Vznik a zánik členství ve sdružení

§ 31

Vznik členství

Členství advokáta ve sdružení vzniká dnem uvedeným v usnesení výboru sdružení o přijetí za člena sdružení.

§ 32

Ztráta členství

Advokát ztrácí členství ve sdružení dnem právní moci rozhodnutí o ztrátě státního občanství, rozhodnutí o zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům nebo rozhodnutí, jímž byl odsouzen za úmyslný trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na dobu delší než jeden rok.

§ 33

Vystoupení ze sdružení

[¹] Členství advokáta zaniká po uplynutí tří měsíců počítaných od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po doručení písemného prohlášení advokáta o jeho vystoupení ze sdružení, pokud se advokát písemně nedohodne se sdružením jinak.

[²] Členství nezanikne, jestliže advokát písemně odvolá prohlášení o vystoupení před uplynutím lhůty uvedené v odstavci 1 a sdružení s tím písemně projeví souhlas.

[³] Vystoupí-li advokát ze sdružení proto, že podle lékařského posudku nemůže vykonávat advokacii bez vážného ohrožení svého zdraví, zanikne jeho členství ve sdružení dnem doručení písemného prohlášení, že vystupuje ze sdružení, pokud se písemně nedohodne se sdružením jinak.

Zrušení členství

§ 34

[¹] Sdružení může zrušit členství advokáta.

- a) porušil-li advokát závažným způsobem povinnosti, které mu ukládá tento zákon nebo usnesení Ústředí
- b) byly-li v jeho činnosti zjištěny vážné nedostatky nasvědčující tomu, že není schopen řádně plnit své povinnosti
- c) existují-li důvody, pro něž by mohl být ze sdružení vyloučen.

[²] Sdružení může zrušit členství advokáta i tehdy

- a) stal-li se ze zdravotních důvodů trvale nezpůsobilým plnit své povinnosti
- b) dovršil-li 65 let.

[³] Z důvodu uvedeného v odstavci 1 písm. b) lze zrušit členství advokáta, jen jestliže advokát v přiměřené lhůtě neodstranil nedostatky ve své činnosti, ačkoli byl k tomu v posledních dvanácti měsících písemně vyzván.

[⁴] Z důvodů uvedených v odstavci 1 písm. a) a písm. c) může sdružení zrušit členství advokáta pouze do tří měsíců ode dne, kdy tento důvod zjistilo nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy tento důvod vznikl

[⁵] Usnesení o zrušení členství je třeba vyhotovit písemně, uvést v něm důvod a doručit advokátovi; jinak je neplatné

[⁶] Členství advokáta zaniká po uplynutí tří měsíců počítaných od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po doručení rozhodnutí o zrušení členství ve sdružení, jestliže se advokát písemně nedohodne se sdružením na zkrácení této lhůty

§ 35

[¹] Sdružení nemůže zrušit členství advokáta z důvodů uvedených v § 34 odst. 1 písm. b) a odst. 2 v ochranné době ustanovené v § 48 odst. 1 písm. a) až c) zákoníku práce

[²] Členství těhotné advokátky a advokátky nebo osamělého advokáta, trvale pečujících alespoň o jedno dítě mladší tří let, může sdružení zrušit jen z důvodu uvedeného v § 34 odst. 1 písm. c) Bylo-li členství advokátky zrušeno z tohoto důvodu před nástupem mateřské dovolené tak, že by lhůta stanovená v § 34 odst. 6 měla uplynout v době mateřské dovolené, zaniká její členství ve sdružení současně s uplynutím mateřské dovolené

[³] Členství advokátky, která je na mateřské dovolené [²] nelze zrušit ani z důvodů, pro které by mohla být vyloučena.

[⁴] Bylo-li členství advokáta zrušeno před počátkem ochranné doby tak, že lhůta stanovená v § 34 odst. 6 by měla uplynout v této době, ochranná doba se do této doby nezapočítává Členství advokáta zaniká až po uplynutí zbývajících částí lhůty po skončení ochranné doby Jestliže advokát písemně sdělí sdružení, že na prodloužení členství netrvá, zanikne členství bez ohledu na ochrannou dobu.

§ 36

Vyloučení ze sdružení

[¹] Sdružení může advokáta vyloučit,

- a) byl-li pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin, pokud jeho členství nezaniklo podle § 32,
- b) porušil-li zvláště závažným způsobem povinnosti, které mu ukládá tento zákon nebo usnesení Ústředí, nebo projevil-li se v jeho činnosti tak hrubé závady, že nemůže nadále vykonávat advokacii.

[²] Sdružení může advokáta vyloučit jen do tří měsíců ode dne, kdy zjistilo důvod uvedený v odstavci 1 nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy tento důvod vznikl.

[³] Usnesení o vyloučení je třeba vyhotovit písemně, uvést v něm důvod a doručit advokátovi, jinak je neplatné

[⁴] Členství advokáta zanikne dnem doručení písemného usnesení sdružení o vyloučení

[⁵] Sdružení nemůže vyloučit těhotnou advokátku a advokátku nebo osamělého advokáta trvale pečující o dítě mladší tří let, může však, s výjimkou advokátky na mateřské dovolené, její členství zrušit z důvodů uvedených v odstavci 1.

²) § 157 odst. 1 zákoníku práce.

§ 37

Účast odborových orgánů při zániku členství

(1) Sdružení může zrušit členství advokáta nebo ho vyloučit jen s předchozím souhlasem závodního výboru základní organizace Revolučního odborového hnutí (dále jen „závodní výbor“) jinak je usnesení o zrušení členství nebo o vyloučení advokáta neplatné.

(2) Odmítl-li závodní výbor dát sdružení souhlas ke zrušení členství nebo vyloučení advokáta, může sdružení požádat příslušný vyšší odborový orgán o přezkoumání stanoviska závodního výboru. Zjistí-li vyšší odborový orgán, že nesouhlas závodního výboru se zánikem členství advokáta je v rozporu se zájmy společnosti, může jeho rozhodnutím zrušit a sám dát souhlas místo závodního výboru.

§ 38

Účast okresního národního výboru při zániku členství

(1) Členství advokáta se změněnou pracovní schopností nebo advokáta, který byl účastníkem odboje, lze zrušit jen s předchozím souhlasem okresního národního výboru, jinak je usnesení o zrušení členství neplatné.

(2) Souhlasu okresního národního výboru není třeba, zrušuje-li sdružení členství advokáta staršího než 65 let.

§ 39

Nároky z neplatného zániku členství

(1) Zrušilo-li sdružení členství advokáta nebo vyloučilo-li ho bez toho, že by existovaly důvody uvedené v tomto zákoně, trvá jeho členství nadále a sdružení je povinno poskytnout mu náhradu odměny. Náhrada přísluší ve výši průměrné odměny ode dne, kdy advokát oznámil sdružení, že nadále chce být členem sdružení, až do doby kdy mu sdružení umožní poskytovat právní pomoc nebo kdy platně zanikne členství za dobu před uplatněním neplatností skončení členství u soudu mu však tato náhrada přísluší nejdéle za jeden měsíc.

(2) Přesahuje-li celková doba, za kterou by měla být advokátovi poskytnuta náhrada odměny, šest měsíců, může soud na žádost sdružení přiměřeně snížit povinnost nahradit odměnu za dobu přesahující šest měsíců, popřípadě ji vůbec nepřiznat. Při svém rozhodování přihlédne soud zejména k tomu, zda advokát byl mezitím zaměstnán jinde, jakou práci tam konal a jakého výdělku dosáhl nebo z jakého důvodu se nezapojoval do práce.

(3) Bylo-li členství advokáta zrušeno neplatně nebo byl-li advokát neplatně vyloučen a oznámí-li písemně, že nechce zůstat členem sdružení, platí, že advokát vystoupil dnem, kterým by jinak zaniklo jeho členství, kdyby usnesení sdružení o tom bylo platné pokud neuzavřel se sdružením jinou písemnou dohodu.

(4) Neplatnost usnesení o zrušení členství nebo o vyloučení může advokát uplatnit u soudu nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy mělo zaniknout jeho členství.

§ 40

Zastavení výkonu právní pomoci

Sdružení může advokátovi zastavit výkon právní pomoci,

- a) bylo-li proti němu zahájeno trestní stíhání pro úmyslný trestný čin nebo bylo-li proti němu zahájeno řízení o odnětí jeho státního občanství nebo řízení o zbavení či omezení způsobilosti k právním úkonům, na dobu do pravomocného rozhodnutí, kterým se řízení skončí,
- b) projednává-li se návrh na zrušení jeho členství nebo na jeho vyloučení, na dobu do rozhodnutí o tomto návrhu,
- c) bylo-li zrušeno členství advokáta z důvodu uvedeného v § 34 odst. 1 a to na dobu uvedenou v § 34 odst. 6 pokud by výkon právní pomoci v této době ohrozil důvěru v řádné plnění úkolů advokacie

§ 41

Odměňování advokátů

Platové poměry advokátů včetně jejich nároků za dobu, kdy jim byl zastaven výkon právní pomoci upraví Ústředí s předchozím souhlasem ministra spravedlnosti a v dohodě s příslušnými ústředními orgány a odborovými orgány.

§ 42

Výkon funkce

(1) Advokát, který byl uvolněn z činnosti v advokátní poradně proto že byl zvolen do veřejné funkce, zůstává členem sdružení.

(2) Advokát je povinen poskytovat právní pomoc i během výkonu funkce v orgánech advokacie.

§ 43

Vztah k zákoníku práce

Pokud tento zákon nestanoví jinak, řídí se pracovní právní vztahy advokátů zákoníkem práce a předpisy vydanými k jeho provedení.

Advokátní koncipienti

§ 44

(1) Advokátní koncipienti vykonávají přípravou advokátní praxi v advokátní poradně pod dohledem advokátů, jímž byla svěřena jejich odborná výchova. Mohou advokáty zastupovat při jednotlivých úkonech právní pomoci řídí se přitom pokyny advokátů, které zastupují.

(2) Advokátním koncipientem může být občan Československé socialistické republiky, plně způ-

sobitý k právním úkonům, občansky bezúhonný, který je oddán socialistickému zřízení a má úplné vysokoškolské právníké vzdělání.

(3) Advokátní koncipienti jsou v pracovním poměru ke sdružení.

§ 45

Ustanovení § 2 až 6, 10, 12 a 41 odst. 1 platí obdobně pro advokátní koncipienty.

ČÁST ČTVRTÁ KÁRNÁ ODPOVĚDNOST ADVOKÁTŮ

§ 46

Kárné provinění

(1) Advokát může být kárně stíhán, dopustil-li se kárného provinění.

(2) Kárným proviněním je

- a) závažné porušení povinností advokáta stanovených tímto zákonem nebo usneseními Ústředí;
- b) opětovné nebo závažné porušení jiných povinností vyplývajících pro advokáty z jejich pracovníprávních vztahů.

(3) Pro méně závažné porušení povinností advokáta, pro drobné nedostatky v práci, jakož i pro ojedinělé méně závažné porušení pracovní kázně se kárné řízení nezavádí. Takové jednání nebo nedostatky vytikne advokátovi podle povahy věci vedoucí advokátní poradny nebo předseda sdružení.

§ 47

Kárná opatření

Jako kárné opatření lze uložit

- a) důtku,
- b) veřejnou důtku, nebo
- c) snížení základní odměny až o 10 % na dobu až tří měsíců.

§ 48

Zaházení kárného opatření

(1) Nedopustil-li se advokát během jednoho roku od právní moci rozhodnutí o uložení kárného opatření dalšího kárného provinění, posuzuje se, jako by mu kárné opatření nebylo uloženo.

(2) Plnil-li advokát své povinnosti mimořádně dobře, výbor sdružení může rozhodnout i před uplynutím jednoho roku, že se advokát posuzuje, jako by mu kárné opatření nebylo uloženo.

Kárné řízení

§ 49

(1) Kárné řízení se zahajuje na návrh předsedy výboru sdružení, předsedy revizní komise nebo ministra spravedlnosti.

(2) Návrh na zahájení kárného řízení může být podán do tří měsíců ode dne, kdy se ten, kdo návrh podává, dověděl o kárném provinění, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se advokát kárného provinění dopustil.

§ 50

Kárné řízení se nezahájí a bylo-li zahájeno zastaví se, byl-li advokát pro tentýž skutek odsouzen soudem v trestním řízení nebo uložil-li mu národní výbor nebo jiný orgán opatření za přestupek bylo-li takové řízení zahájeno, kárné řízení se až do jeho skončení přeruší.

§ 51

Kárné řízení provádí kárná komise v tříčlenném senátu, jehož předsedu a další dva členy jmenuje z členů kárné komise její předseda tak, aby ani jeden z nich nebyl členem téhož sdružení jako advokát, proti němuž návrh směřuje.

§ 52

(1) Návrh na zahájení kárného řízení se doručí advokátu, proti němuž návrh směřuje. Kárná komise jedná zásadně za jeho přítomnosti. Advokát si může v kárném řízení zvolit obhájce z řad advokátů.

(2) Dospěje-li kárná komise po spolehlivém zjištění skutkového stavu k závěru, že se advokát dopustil kárného provinění uvedeného v návrhu, uloží mu kárné opatření.

(3) Nedospěje-li kárná komise k takovému závěru, vynese zprošťující rozhodnutí.

(4) Kárná komise zastaví kárné řízení, byl-li návrh na jeho zahájení podán opožděně, byl-li vzat zpět před vyhlášením rozhodnutí nebo zaniklo-li členství advokáta ve sdružení.

§ 53

(1) Proti rozhodnutí, kterým bylo uloženo kárné opatření nebo vyneseno osvobozující rozhodnutí, může se advokát a ten, kdo návrh podal, odvolat do 15 dnů od doručení rozhodnutí. Odvolání má odkladný účinek.

(2) O odvolání rozhoduje výbor Ústředí. Proti tomuto rozhodnutí se nelze dále odvolat.

§ 54

Advokáti, advokátní koncipienti a ostatní pracovníci sdružení jsou povinni vypovídat v kárném řízení jako svědci. Státní orgány jsou povinny podat potřebná vysvětlení.

§ 55

Podrobnosti o kárném řízení upravuje kárný řád vydaný Ústředím.

ČÁST PÁTÁ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 56

Kárnou pravomoc do zvolení kárné komise vykonává výbor sdružení, práva a povinnosti revizní komise vykonává do jejího zvolení výbor Ústředí.

§ 57

Rozhodnutí o povolení výjimek ze zákazu výkonu jiné výdělečné činnosti a rozhodnutí o uznání nebo prominutí předpokladů pro výkon advokátní činnosti, které byly vydány před účinností tohoto zákona, zůstávají v platnosti.

§ 58

Advokátní zkouška, jednotná soudcovská a advokátní zkouška, odborná justiční zkouška, soudcovská zkouška, jednotná soudcovská zkouška, od-

borná zkouška, prokurátorská zkouška, závěrečné hodnocení čekatelské praxe, závěrečné hodnocení a jiné obdobné závěrečné zkoušky vykonané před účinností tohoto zákona mají stejné účinky jako advokátní zkouška podle tohoto zákona.

§ 59

Právní vztahy vzniklé před účinností tohoto zákona se řídí ustanoveními tohoto zákona vznik těchto právních vztahů, jakož i nároky z nich vzniklé před účinností tohoto zákona, se však posuzují podle dosavadních předpisů.

§ 60

Zákon č. 57 1963 Sb., o advokacii, se zrušuje.

§ 61

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1976.

Šalgovic v r

Dr. Čolotka v r

134

VYHLÁŠKA

ministerstva práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky

ze dne 5. prosince 1975,

**kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon Slovenské národní rady
o působnosti orgánů Slovenské socialistické republiky v sociálním zabezpečení**

Ministerstvo práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky stanoví podle § 172 odst. 6 zákona č. 121/1975 Sb. o sociálním zabezpečení, a podle § 50 zákona Slovenské národní rady č. 132/1975 Sb. o působnosti orgánů Slovenské socialistické republiky v sociálním zabezpečení, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, ostatními zúčastněnými ústředními orgány a se Slovenskou odborovou radou a po projednání se Svazem družstevníků rolníků Slovenské socialistické republiky:

ČÁST PRVNÍ

SPRÁVNÍ KOMISE

DÍL PRVNÍ

POSUDKOVÉ KOMISE SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Volba členů

§ 1

[1] Předsedu a místopředsedu posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru volí okresní národní výbor ze svých poslanců.

[2] Za další členy této komise volí okresní národní výbor

- a) zástupce Revolučního odborového hnutí na návrh okresní správy nemocenského pojištění
- b) zástupce členů výrobních družstev na návrh krajského výboru Slovenského svazu výrobních družstev
- c) zástupce ozbrojených sil na návrh okresní vojenské správy
- d) zástupce útvaru Sboru národní bezpečnosti a vojsk ministerstva vnitra na návrh krajské správy Sboru národní bezpečnosti,
- e) zástupce Sboru nápravné výchovy na návrh útvaru, který působí v územním obvodu okresního národního výboru,
- f) zástupce členů jednotných zemědělských družstev na návrh okresního výboru Slovenského svazu protifašistických bojovníků,

g) zástupce Slovenského svazu protifašistických bojovníků na návrh okresního výboru Slovenského svazu protifašistických bojovníků,

h) lékaře posudkové služby sociálního zabezpečení, lékaře státní zdravotní správy, lékaře ozbrojených sil, lékaře Sboru národní bezpečnosti a vojsk ministerstva vnitra, lékaře železničního zdravotnictví a lékaře — člena Slovenského svazu protifašistických bojovníků na návrh příslušných orgánů a organizací,

ch) pracovníka příslušného odboru národního výboru, který současně vykonává funkci tajemníka.

§ 2

[1] Předsedu a místopředsedu posudkové komise sociálního zabezpečení krajského národního výboru volí krajský národní výbor ze svých poslanců.

[2] Za další členy této komise volí krajský národní výbor

- a) zástupce Revolučního odborového hnutí na návrh krajské správy nemocenského pojištění,
- b) zástupce členů výrobních družstev na návrh krajského výboru Slovenského svazu výrobních družstev
- c) zástupce ozbrojených sil na návrh krajské vojenské správy
- d) zástupce útvaru Sboru národní bezpečnosti a vojsk ministerstva vnitra na návrh krajské správy Sboru národní bezpečnosti,
- e) zástupce Sboru nápravné výchovy na návrh Správy sboru nápravné výchovy
- f) zástupce členů jednotných zemědělských družstev na návrh ústředního výboru Svazu družstevníků rolníků Slovenské socialistické republiky
- g) zástupce Slovenského svazu protifašistických bojovníků na návrh ústředního výboru Slovenského svazu protifašistických bojovníků,
- h) lékaře posudkové služby sociálního zabezpečení, lékaře státní zdravotní správy, lékaře

- ozbrojených sil lékaře Sboru národní bezpečnosti a vojsk ministerstva vnitra, lékaře železničního zdravotnictví, lékaře pracujícího v odvětví ministerstva školství a lékaře — člena Svazu protifašistických bojovníků na návrh příslušných orgánů a organizací.
- ch) pracovníka příslušného odboru národního výboru, který současně vykonává funkci tajemníka.

Složení posudkové komise sociálního zabezpečení

§ 3

(1) Posudková komise sociálního zabezpečení zasedá a usnáší se, jsou-li přítomni předseda nebo místopředseda, zástupce Revolučního odborového hnutí, lékař posudkové služby sociálního zabezpečení, lékař státní zdravotní správy a tajemník komise.

(2) Při jednání posudkové komise sociálního zabezpečení musí být kromě členů uvedených v odstavci 1 přítomen

- a) zástupce členů jednotných zemědělských družstev je-li účastníkem řízení člen jednotného zemědělského družstva nebo jednotlivě hospodařící rolník (spolupracující člen rodiny)
- b) zástupce členů výrobních družstev, je-li účastníkem řízení člen výrobního družstva,
- c) zástupce ozbrojených sil (Sboru národní bezpečnosti nebo Sboru nápravné výchovy) při posuzování příslušníka ozbrojených sil (Sboru národní bezpečnosti nebo Sboru nápravné výchovy) z povolání a nejde-li jen o kontrolní lékařskou prohlídku též lékař ozbrojených sil (Sboru národní bezpečnosti)

(3) Je-li účastníkem řízení mladistvý nebo dítě posudková komise sociálního zabezpečení zasedá a usnáší se za přítomnosti lékaře pověřeného péčí o dorost.

(4) Je-li účastníkem řízení účastník odboje, musí být přítomen zástupce Slovenského svazu protifašistických bojovníků a lékař který je členem této organizace.

(5) Složení komise určuje podle odstavce 1 až 4 předseda nebo místopředseda komise.

§ 4

(1) K jednání posudkové komise sociálního zabezpečení lze podle potřeby přizvat

- a) zástupce závodního výboru základní organizace Revolučního odborového hnutí organizace v níž účastník řízení pracuje nebo naposledy pracoval popřípadě zástupce vyššího orgánu Revolučního odborového hnutí,
- b) zástupce jednotného zemědělského družstva nebo výrobního družstva v němž družstevník je nebo naposledy byl pracovně činný,

- c) zástupce Svazu invalidů ve Slovenské socialistické republice popřípadě dalších společenských organizací,
- d) zástupce místního (městského) národního výboru, v jehož obvodu má účastník řízení bydliště
- e) zástupce příslušného nápravně výchovného ústavu, jestliže jde o odsouzeného který je ve výkonu trestu odnětí svobody
- f) ošetřujícího lékaře účastníka řízení,
- g) jiné občany, od nichž lze očekávat, že přispějí k objasnění závažných okolností důležitých pro rozhodnutí posudkové komise sociálního zabezpečení.

(2) Zástupci orgánů a organizací uvedených v předchozím odstavci a zástupci orgánů sociálního zabezpečení musí být k jednání posudkové komise sociálního zabezpečení přizváni, jestliže tyto orgány o to požádají. Rovněž musí být k jednání posudkové komise sociálního zabezpečení přizván ošetřující lékař posuzovaného požádá-li o to.

§ 5

(1) Lékařský nálezk potřebný k jednání posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru vyhotovuje lékař který léčil posuzovaného. Jde-li o nemoc z povolání, vyhotovuje tento nálezk lékař oddělení pracovního lékařství příslušného ústavu národního zdraví. Jde-li o určení stupně invalidity nebo o rozhodnutí že jde o občana se změnou pracovní schopnosti, o rozhodnutí o nutnosti trvalé změny zaměstnání ze zdravotních důvodů, předkládá lékařský nálezk ošetřujícího lékaře, popřípadě odborného lékaře příslušná lékařská poradní komise (lékařská komise) po přezkoumání a potvrzení tohoto nálezu. Lékařské nálezky pro jednání posudkové komise sociálního zabezpečení krajského národního výboru podává lékař, který je členem této komise.

(2) Potřebnou lékařskou dokumentaci pro jednání posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru vydává zdravotnické zařízení

(3) Lékaři kteří jsou členy posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru spolupracují s lékařskými poradními komisemi (s lékařskými komisemi). Lékaři, kteří jsou členy posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru i krajského národního výboru, kontrolují správnost a úplnost lékařské dokumentace a při jednání posudkové komise sociálního zabezpečení podle potřeby vyšetřují posuzovaného občana znovu, jsou odpovědní za posouzení zdravotního stavu posuzovaného občana a vyjadřují se zejména o tom zda jeho zdravotní stav je dlouhodobě nepřiznivý a kdy tato změna nastala.

(4) Posudkové komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru zasedají zpravidla ve zdravotnických zařízeních státní zdravotní správy a ve velkých organizacích, které mají zdravotnická zařízení s potřebným vybavením.

§ 6

Posudková komise sociálního zabezpečení se usnáší nadpoloviční většinou hlasů přítomných členů. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy

§ 7

Členové komise a občané přizvaní k jednání posudkové komise sociálního zabezpečení (§ 4) jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s rozhodováním komise.

DÍL DRUHÝ DÁVKOVÉ KOMISE

Volba členů

§ 8

(1) Předsedu a místopředsedu dávkové komise okresního národního výboru volí okresní národní výbor ze svých poslanců.

(2) Za další členy dávkové komise volí okresní národní výbor

- a) zástupce Revolučního odborového hnutí na návrh okresní správy nemocenského pojištění,
- b) zástupce členů výrobních družstev na návrh krajského výboru Slovenského svazu výrobních družstev
- c) zástupce členů jednotných zemědělských družstev na návrh okresního výboru Svazu družstevních rolníků Slovenské socialistické republiky
- d) občany kteří mají blízký vztah k sociálnímu zabezpečení na doporučení socialistických organizací,
- e) pracovníka příslušného odboru národního výboru, který vykonává současně funkci tajemníka.

§ 9

(1) Předsedu a místopředsedu dávkové komise krajského národního výboru volí krajský národní výbor ze svých poslanců.

(2) Za další členy dávkové komise volí krajský národní výbor

- a) zástupce Revolučního odborového hnutí na návrh krajské správy nemocenského pojištění,
- b) zástupce členů výrobních družstev na návrh krajského výboru Slovenského svazu výrobních družstev,

c) zástupce členů jednotných zemědělských družstev na návrh ústředního výboru Svazu družstevních rolníků Slovenské socialistické republiky

d) občany kteří mají blízký vztah k sociálnímu zabezpečení, na doporučení socialistických organizací,

e) pracovníka příslušného odboru národního výboru, který vykonává současně funkci tajemníka

§ 10

Složení dávkové komise

(1) Dávková komise jedná a usnáší se jsou-li přítomni předseda nebo místopředseda a nejméně dva další členové a to zástupce Revolučního odborového hnutí a tajemník.

(2) Při jednání dávkové komise musí být kromě členů uvedených v odstavci 1 přítomen

- a) zástupce členů jednotných zemědělských družstev je-li účastníkem řízení člen jednotného zemědělského družstva nebo jednotlivě hospodařící rolník spolupracující člen rodiny)
- b) zástupce výrobních družstev je-li účastníkem řízení člen výrobního družstva.

(3) Jestliže rozhodnutí dávkové komise závisí též na řešení otázek patřících do působnosti posudkové komise sociálního zabezpečení, je dávková komise vázána rozhodnutím popřípadě posudkem posudkové komise sociálního zabezpečení.

§ 11

Ustanovení § 3 odst. 5, § 4, § 6 a § 7 platí i pro jednání dávkové komise

DÍL TŘETÍ

KOMISE PÉČE O RODINU A DĚTI

§ 12

(1) Předsedu a místopředsedu komise péče o rodinu a děti volí okresní národní výbor a krajský národní výbor ze svých poslanců.

(2) Za další členy komise volí okresní národní výbor a krajský národní výbor občany kteří se zabývají problematikou péče o rodinu a děti nebo se osvědčili při výchově dětí, přitom dbá na to, aby členy komise byli dětský lékař popřípadě dorostový lékař ženský lékař pedagog, psycholog soudce z povolání, zástupce prokuratury a zástupce orgánů Veřejné bezpečnosti.

§ 13

Složení komise péče o rodinu a děti

(1) Komise péče o rodinu a děti jedná a usnáší se, jsou-li přítomni předseda nebo místopředseda, tajemník a nejméně polovina jejích členů.

(2) Vyžaduje-li to povaha věci, musí se jednání zúčastnit též člen komise určený předsedou nebo místopředsedou.

(3) Vyžaduje-li to povaha věci, mohou být k jednání komise přizváni zástupci škol nebo socialistických organizací.

(4) Zástupci organizací uvedených v odstavci 3 a zástupci orgánů sociálního zabezpečení musí být k jednání komise přizváni, jestliže tyto orgány nebo organizace o to požádají.

(5) Ustanovení § 3 odst. 5, § 6 a § 7 platí i pro jednání komise péče o rodinu a děti.

ČÁST DRUHÁ

PODMÍNKY A ZPŮSOB POSKYTOVÁNÍ DÁVEK A SLUŽEB SOCIÁLNÍ PÉČE

DÍL PRVNÍ

PÉČE O RODINU A DĚTI

§ 14

Výchovná a poradenská činnost

(1) Okresní národní výbory organizují, zabezpečují a koordinují výchovu občanů k manželství a k odpovědnému rodičovství prostřednictvím svých komisí, okresních sborů pro občanské záležitosti, koordinačních sborů, kulturních, zdravotnických a sociálních zařízení, která spravují, využívají přitom spolupráce se socialistickými organizacemi.

(2) Místní (městské) národní výbory se podílejí na výchově k manželství a k odpovědnému rodičovství zejména kulturní, zdravotní a sociálně výchovnou činností v rámci této činnosti pořádají zvláštní besedy se snoubenci, přednášky a kursy

(3) Místní (městské) národní výbory vykonávají činnost uvedenou v odstavci 2 prostřednictvím svých komisí, sborů pro občanské záležitosti a kulturních zařízení, přitom využívají spolupráce se socialistickými organizacemi.

§ 15

Vyhledávací činnost

(1) Okresní národní výbory

- a) vyhledávají rodiny s nezaopatřenými dětmi a těhotné ženy žijící v nepříznivých životních poměrech, přitom zvláštní pozornost věnují rodinám s větším počtem dětí, neúplným rodinám, rodinám, kde jsou matka či otec vážně nemocní, rodinám ohroženým rozvratem a rodinám alkoholiků a působí na odstranění příčin a důsledků jejich nepříznivých životních poměrů vhodnými formami sociální péče,

- b) vyhledávají děti, jejichž rodiče či jiné osoby odpovědné za jejich výchovu neplní své povinnosti, ohrožují nebo narušují jejich výchovu a působí na odstranění příčin a důsledků nežádoucího prostředí.

(2) Místní (městské) národní výbory se podílejí na činnosti uvedené v odstavci 1 nemůže-li místní (městský) národní výbor sám poskytnout dostatečnou pomoc a zjednat nápravu; upozorní okresní národní výbor na občany kteří potřebují sociální péči, a spolupůsobí při jejím poskytování. Místní (městský) národní výbor oznámí okresnímu národnímu výboru zejména případy kdy rodiče nebo jiné odpovědné osoby zanedbávají plnění svých povinností při výchově dětí závažným způsobem, popřípadě kdy je třeba dítě (dětí) umístit do výchovy nahrazující výchovu rodičů.

(3) Okresní národní výbory poskytují dětem, rodičům, jiným občanům odpovědným za výchovu dětí a těhotným ženám pomoc a sociálněprávní ochranu a v odůvodněných případech vyhotoví potřebná podání, jednají v jejich zájmu u ostatních orgánů, zařízení a organizací a v případě potřeby jim zprostředkují další pomoc.

§ 16

Ochrana dětí před škodlivými vlivy

Místní (městské) národní výbory

- a) zakročují ve prospěch dětí, kterým rodiče nebo jiní občané odpovědní za jejich výchovu neposkytují řádnou péči, a působí k odstraňování příčin, které tyto nedostatky způsobují. Závažné nedostatky oznamují okresnímu národnímu výboru
- b) dozírají, aby se dětem a mladistvým nepodávaly nebo neprodávaly alkoholické nápoje, aby se děti mladší 15 let nezdržovaly bez dozoru osob odpovědných za jejich výchovu ve veřejných místnostech, kde se takové nápoje podávají,
- c) dozírají aby pořadatelé filmových, divadelních a koncertních představení nedovolili dětem a mladistvým účast na představeních a podnicích mládeži nepřístupných.

Výchovná opatření

§ 17

(1) Zanedbávají-li rodiče nebo jiní občané odpovědní za výchovu dítěte své povinnosti, narušují-li sami nebo jiní občané výchovu dítěte nebo je-li chování dítěte závažně vyřeší místní (městský) národní výbor všechny okolnosti případu a projedná se zúčastněnými odstranění nedostatků ve výchově dítěte.

(2) Nelze-li očekávat, že samo projednání povede k nápravě a vyžaduje-li to zájem společnosti, místní (městský) národní výbor

a) v méně závažných případech napomene nezletilého, popřípadě občany, jejichž chování bylo závažné; přitom může požádat společenské organizace na pracovišti těchto občanů, aby je vedly k nápravě;

b) v závažnějších případech nebo bylo-li předchozí napomenutí neúčinné, stanoví nad nezletilým dohled; pokud však jde o případy, jimiž se zabýval soud nebo okresní národní výbor, může tak učinit jen tehdy, jestliže soud nebo okresní národní výbor ve věci nerozhodl.

(3) Výkonem dohledu pověří místní (městský) národní výbor důvěrníka péče o děti, popřípadě jinou vhodnou osobu. Ten, kdo byl výkonem dohledu pověřen, je povinen v součinnosti se školou a se společenskými organizacemi v bydlišti nebo na pracovišti soustavně výchovně působit na dítě a na občany, kteří odpovídají za jeho výchovu, a sledovat, jak se dítě chová, jak o ně rodiče či jiní občané odpovídají za jeho výchovu pečují; v případě potřeby dává podnět k dalším opatřením v zájmu dítěte.

(4) Rozhodnutí, jímž se vyslovuje napomenutí nebo dohled, doručí místní (městský) národní výbor zákonným zástupcům dítěte, popřípadě jiným občanům odpovědným za jeho výchovu, u napomenutí též občanům, jichž se toto opatření týká, dále okresnímu národnímu výboru, popřípadě škole nebo organizaci, v níž účastník pracuje.

§ 18

(1) Vyžaduje-li to zájem společnosti na řádné výchově dítěte a místní (městský) národní výbor tak ještě neučinil, může komise péče o rodinu a děti okresního národního výboru učinit opatření podle ustanovení § 17, v závažnějších případech, zejména je-li třeba chránit dítě před škodlivými vlivy, může mu uložit i přiměřená omezení, může dítěti například zakázat návštěvu nevhodných místností, podniků nebo záhaz pro ně nevhodných, styk s občany, kteří mohou mít nepříznivý vliv na jeho výchovu, o vysloveném opatření uvědomí místní (městský) národní výbor, popřípadě školu nebo organizaci. Okresní národní výbor v součinnosti s místním (městským) národním výborem a ve spolupráci s důvěrníkem péče o děti, se školou nebo organizací sleduje, zda nezletilý dodržuje uložená omezení.

(2) V případech, jimiž se již zabýval soud, může okresní národní výbor rozhodovat, jen postoupí-li mu soud věc k vyřízení.

(3) Dohled vykonává okresní národní výbor v součinnosti s důvěrníkem péče o děti, s místním (městským) národním výborem, se školou a se společenskými organizacemi v místě bydliště nebo pracoviště; přitom soustavně sleduje, jak se dítě chová, jak o ně rodiče nebo jiní občané odpovídají

za jeho výchovu pečují; výchovně působí na dítě i na uvedené občany a v případě potřeby s ohledem na výsledky tohoto působení přijme nebo navrhne další opatření v zájmu dítěte.

§ 19

Pomoc dětem v naléhavých případech

Místní (městské) národní výbory poskytují dětem v naléhavých případech okamžitou pomoc, zejména je-li ohrožen život nebo zdraví dítěte v důsledku nedostatečné péče rodičů nebo jiných občanů odpovědných za jeho výchovu a nelze-li čekat, až v jeho prospěch učiní opatření okresní národní výbor nebo soud. Místní (městské) národní výbory zakročí též tehdy, ocitne-li se dítě v důsledku závažného onemocnění nebo úmrtí rodičů nebo jiných odpovědných občanů náhle bez jakékoliv péče nebo potřebuje-li okamžitou pomoc a rodiče nebo jiní občané odpovědní za jeho výchovu mu ji neobstárají.

§ 20

Umístění dítěte do náhradní výchovy

(1) Okresní národní výbory podávají soudu návrh na nařízení ústavní výchovy v případech, v nichž se nedostatky v rodinné výchově projeví vážnou mravní narušeností dítěte nebo kdy je dítě v dosavadním prostředí vážně ohroženo ve svém tělesném nebo duševním vývoji, jiná výchovná opatření nevedla k cíli a svěřením dítěte do výchovy jiného občana se nejeví účelné nebo postačující. Ústavní výchovu mohou okresní národní výbory navrhnout také tehdy, když se dítě ocitlo bez jakékoliv řádné péče a není možno je svěřit do výchovy jiného občana.

(2) Jestliže je třeba bez odkladu umístit dítě do péče nahrazující výchovu rodičů, protože o ně nikdo řádně nepečuje nebo protože jeho život, zdraví a vývoj v dosavadním prostředí je vážně ohrožen, rozhodne okresní národní výbor předběžně o jeho okamžitém umístění v rodině zaručující příznivé podmínky pro jeho všestranný vývoj nebo o jeho umístění v ústavu, o svém opatření uvědomí soud a podá mu návrh k rozhodnutí.

(3) V případech, kdy soud rozhodne o umístění dítěte do výchovy jiného občana nebo nařídí ústavní výchovu nebo ochrannou výchovu, zprostředkuje okresní národní výbor umístění dítěte do výchovy nahrazující výchovu rodičů, popřípadě do zařízení ústavní nebo ochranné výchovy.

(4) Okresní národní výbory zjišťují podmínky další výchovy dětí v rodině, má-li být zrušena ústavní nebo ochranná výchova, působí na zlepšení výchovného prostředí v takových rodinách a sledují

poměry dětí, které se do rodiny vrátily po skončení ústavní nebo ochranné výchovy nebo mladistvých kteří se do rodiny vrátili po skončení výkonu trestu odnětí svobody místní (městské) národní výbory spolupůsobí při výkonu této činnosti a oznamují okresnímu národnímu výboru rozhodující skutečnosti, které přitom zjistí.

(5) Okresní národní výbory při zařazování mladistvých podmíněně odsouzených a mladistvých po skončení ústavní nebo ochranné výchovy a po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody do učebního nebo pracovního poměru spolupracují zejména s hospodářskými organizacemi, s orgány Revolučního odborového hnutí a Socialistickým svazem mládeže v organizacích a poskytují těmto mladistvým zvýšenou výchovnou a sociální péči.

§ 21

Péče o děti svěřené do výchovy jiných občanů

(1) Okresní národní výbory pravidelně sledují tělesný a duševní vývoj dětí svěřených do výchovy jiných občanů než rodičů. Za tím účelem nejméně jednou za čtvrt roku navštíví rodinu, ve které dítě žije a v případě potřeby poskytnou občanovi odpovědnému za výchovu dítěte, popřípadě dítěti pomoc, potřebnou k jeho všestrannému vývoji.

(2) Dokud soud neustanoví dítěti opatrovníka nebo dokud se tento opatrovník neujme své funkce činí okresní národní výbor v zájmu dětí neodkladné úkony

(3) Na základě rozhodnutí soudu vykonává okresní národní výbor funkci opatrovníka.

§ 22

Zprostředkování osvojení

(1) Okresní národní výbory vyhledávají děti vhodné k osvojení a občany vhodné stát se osvojiteli. Přesvědčují, zda tyto občany způsobem svého života a života své rodiny poskytnou záruku, že dítě budou vychovávat k jeho prospěchu a v zájmu společnosti a působí k tomu, aby osvojení bylo pro dítě co nejprospěšnější.

(2) Krajské národní výbory zabezpečují přehled dětí vhodných k osvojení, občanů vhodných stát se osvojiteli a působí k tomu, aby se vhodným občanům doporučily k osvojení vhodné děti.

Dávky sociální péče

§ 23

Věcná pomoc

Věcnou pomoc uskutečňují okresní národní výbory poskytnutím předmětů potřebných k uspokojování životních potřeb zejména výživy, ošacení a vybavení domácnosti, pokud si ji rodiče s neza-

opatřenými dětmi, zejména osamělé matky (otcové) pečující o nezaopatřené děti a ženy v době těhotenství nemohou zabezpečit z vlastních příjmů.

§ 24

Peněžitý příspěvek

(1) Jednorázový peněžitý příspěvek se poskytuje na úhradu nákladů, které vznikly občanům uvedeným v § 23, jsou-li sociálně potřební.

(2) Na zabezpečení výživy nebo na úhradu nákladů na životní potřeby, které se pravidelně opakují a které nelze zabezpečit jinak, mohou okresní národní výbory poskytnout těmto občanům opakující se peněžitý příspěvek.

§ 25

Dávky sociální péče uvedené v § 23 a v § 24 lze poskytnout též občanům, kteří mají v přímé péči nezaopatřené děti, na které se poskytuje příspěvek na výživu,¹⁾ pokud tento příspěvek nestačí na zabezpečení životních potřeb těchto dětí.

§ 26

Poskytování jednotlivých dávek sociální péče se navzájem nevylučuje

§ 27

Půjčky

(1) Okresní národní výbory mohou v mimořádných případech poskytnout bezúročné půjčky občanům uvedeným v § 22, jestliže se přechodně ocitli v nepříznivých životních poměrech, které mohou za pomoci půjčky překonat, a jestliže mohou poskytnutou půjčku splatit, aniž by tím bylo ohroženo zabezpečení jejich životních potřeb

(2) Půjčku lze poskytnout zejména na úhradu nákladů spojených s uspokojováním základních životních potřeb zvláště na výživu, ošacení a vybavení domácnosti.

§ 28

Pečovatelská služba pro rodiny s dětmi

(1) Účelem pečovatelské služby pro rodiny s dětmi je poskytnout pomoc rodinám při péči o děti (zpravidla do deseti let věku) a při vedení domácnosti tehdy kdy si ji rodina nemůže sama zabezpečit pro vážné překážky

(2) Za vážné překážky se považují zejména

- nemoc rekonvalescence lázeňská léčba, úmrtí nebo náhlé odloučení jednoho nebo obou rodičů,
- porod, šestinedělí, péče o více malých dětí,
- ve výjimečných případech též, jestliže osamělá matka, otec, popřípadě jiná osamělá osoba,

¹⁾ § 100 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině.

v jejíž přímé péči se dítě nachází, nastoupí do práce, protože již vyčerpala podporu při ošetřování člena rodiny podle předpisů o nemocenském pojištění²⁾ nebo o zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte.³⁾

⁽²⁾ Pečovatelská služba se poskytuje sociálně potřebným rodinám bezplatně, ostatním za plnou nebo částečnou úhradu s přihlédnutím k příjmům, rodinným a majetkovým poměrům rodiny.

§ 29

Aktivita národních výborů působící při péči o rodinu a děti

⁽¹⁾ Místní (městské) národní výbory zřizují aktivitu péče o rodinu a děti k plnění svých úkolů při péči o rodinu a děti z řad svých poslanců a dobrovolných spolupracovníků, především funkcionářů a členů společenských organizací.

⁽²⁾ K úspěšnému a včasnému plnění úkolů v péči o rodinu a děti zřizují okresní národní výbory sbor důvěrníků péče o děti. Za členy tohoto sboru jmenují občany, jejichž vztah k socialistické společnosti, osobní vlastnosti, způsob života, poměr k dětem a schopnost výchovně působit poskytují záruku, že budou svědomitě a podnětně plnit svěřené úkoly. Při jmenování přihlížejí k návrhům, které podaly místní (městské) národní výbory po projednání s občanskými výbory a se společenskými organizacemi.

⁽³⁾ Důvěrníci péče o děti zjišťují, jak rodiny plní své společenské funkce při výchově dětí, pomáhají při odstraňování nedostatků, vykonávají dohled a plní jiné úkoly, kterými je okresní národní výbory při péči o rodinu a děti pověřil.

⁽⁴⁾ Obvod, v němž má důvěrník péče o děti vykonávat svou činnost, určí okresní národní výbory tak, aby se plně využilo důvěrníkových znalostí poměrů s ohledem na místo jeho bydliště a pracoviště a umožnilo se mu úspěšné plnění svěřených úkolů.

⁽⁵⁾ Okresní národní výbory vydají důvěrníkovi péče o děti průkaz o jeho jmenování.

§ 30

Spolupráce s jinými orgány

Národní výbory spolupracují s hospodářskými a společenskými organizacemi, se školami, soudy, s orgány veřejné bezpečnosti a zdravotnickými zařízeními, okresní národní výbory zvláště spolupra-

cují se zařízeními, v nichž se vykonává ústavní nebo ochranná výchova, a krajské národní výbory s dětskými diagnostickými ústavy, s diagnostickými ústavami pro mládež a s nápravně výchovnými ústavami.

DÍL DRUHÝ

PÉČE O OBČANY TĚŽCE POSTIŽENÉ NA ZDRAVÍ A O STARÉ OBČANY

§ 31

Dávky a služby sociální péče

⁽¹⁾ Místní (městské) národní výbory poskytují občanům těžce postiženým na zdraví a starým občanům, kteří jsou sociálně potřební, příspěvek na společné stravování, jednorázový peněžitý příspěvek a věcnou pomoc. Výši příspěvku stanoví s přihlédnutím k jejich příjmům a rodinným a majetkovým poměrům.

⁽²⁾ Místní (městské) národní výbory zajišťují občanům uvedeným v odstavci 1 společné stravování v závodních a dietních jídelnách, v jídelnách jednotných zemědělských družstev a v zařízeních veřejného stravování, popřípadě dovozem stravy z těchto jídelen nebo z ústavů sociální péče do klubů důchodců.

⁽³⁾ Věcná pomoc se uskutečňuje zabezpečením namáhavých pracovních úkonů — nutných k zajištění provozu a údržby domácnosti, které občan nemůže pro svůj zdravotní stav nebo věk vykonat sám, popřípadě poskytnutím předmětů potřebných k uspokojování životních potřeb.

⁽⁴⁾ Jednorázový peněžitý příspěvek se poskytuje na úhradu mimořádných nutných nákladů, které nemůže občan uhradit ze svých běžných příjmů.

⁽⁵⁾ Účast na kulturním a společenském životě zajišťují místní (městské) národní výbory občanům těžce postiženým na zdraví a starým občanům zejména tím, že zřizují kluby důchodců. Zabezpečují též možnost návštěvy divadelních a filmových představení, koncertů, výstav a jiných kulturních a sportovních podniků za snížené vstupné nebo bezplatně.

⁽⁶⁾ Okresní národní výbory popřípadě městské národní výbory mohou pro občany těžce postižené na zdraví a pro staré občany zajišťovat rekreační zájezdy, popřípadě krátkodobě nejvýše týdenní rekreace. K úhradě nákladů s tím spojených může být sociálně potřebným občanům poskytnut jednorázový peněžitý příspěvek.

²⁾ § 25 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění zákona č. 87/1968 Sb., o změně a v nemocenském pojištění a v nemocenské péči.

³⁾ Zejména § 16 zákona č. 103/1964 Sb., o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte.

§ 32

Pečovatelská služba

(1) Pečovatelskou službu poskytují okresní národní výbory občanům těžce postiženým na zdraví a starým občanům, kteří nejsou schopni si sami obstarat nutné práce v domácnosti nebo kteří pro nepříznivý zdravotní stav potřebují ošetření jinou osobou, pokud potřebnou péči nemohou poskytnout rodinní příslušníci, kteří s nimi žijí ve společné domácnosti.⁴⁾ Pečovatelská služba se neposkytuje při karanténě nařízené pro podezření z nákazy přenosnou nemocí a při onemocnění takovou nemocí.

(2) Pečovatelská služba zahrnuje běžné práce nutné k udržování domácnosti, obstarávání nákupů a donášku jídla, zejména obědů a provádění jednoduchých ošetrovateľských úkonů.

(3) Pečovatelská služba se poskytuje sociálně potřebným občanům bezplatně. Ostatním občanům se poskytuje za plnou nebo částečnou úhradu s přihlédnutím k jejich věku a zdravotnímu stavu. Výše úhrady se určí podle příjmů, rodinných a majetkových poměrů potřebného občana, popřípadě jeho rodinných příslušníků, od kterých lze požadovat úhradu za poskytnuté služby (manžel, děti nebo rodiče). Maximální výše úhrady za jednotlivé úkony pečovatelské služby se stanoví v příloze č. 1 vyhlášky

Opakující se peněžitě příspěvky

§ 33

Sociálně potřebným občanům, postiženým chorobou, která vyžaduje dietní stravování, zejména občanům nemocným aktivní tuberkulózou nebo úplavicí cukrovou poskytuje okresní národní výbor opakující se příspěvek na úhradu zvýšených nákladů na stravování. Příspěvek se poskytuje na žádost doloženou lékařskou zprávou, popřípadě na návrh příslušného zdravotnického zařízení.

§ 34

Občanům používajícím složité ortopedické pomůcky, kteří se připravují pro pracovní uplatnění, jsou soustavně pracovní činní nebo vykonávají soustavnou veřejnou činnost, mohou okresní národní výbory poskytovat opakující se příspěvek na zvýšené výdaje, které jim používání těchto pomůcek způsobuje, podmínka sociální potřeby se nezkontroluje.

§ 35

Nevidomým občanům, kteří jsou soustavně pracovní činní nebo se připravují pro pracovní uplatnění, poskytují okresní národní výbory opakující se příspěvek na zvýšené výdaje, jež souvisí s jejich

vadou, až do výše 200 Kčs měsíčně. Příspěvek se neposkytuje, náleží-li nevidomému invalidní nebo sirotčí důchod, popřípadě příspěvek k důchodu na děti (výchovnému). Příspěvek se dále neposkytuje tehdy pobírá-li nevidomý příspěvek po dobu přípravy pro pracovní uplatnění⁵⁾ nebo je-li mu po dobu této přípravy poskytováno bezplatné ubytování a stravování.

§ 36

Opakující se peněžitý příspěvek lze poskytovat i jiným občanům těžce postiženým na zdraví a starým občanům sociálně potřebným, je-li poskytování příspěvku odůvodněno mimořádnými potřebami.

Účelové příspěvky

§ 37

(1) Občanům těžce postiženým na zdraví, kteří potřebují zvláštní pomůcky k odstranění, zmírnění nebo překonání následků jejich postižení, zejména nevidomým a neslyšícím, poskytují okresní národní výbory jednorázový příspěvek na zakoupení pomůcky, kterou neposkytuje ani nepropůjčuje státní zdravotní správa. Příspěvek se poskytuje přednostně těm občanům, kteří potřebují uvedenou pomůcku k výkonu zaměstnání, k přípravě pro pracovní uplatnění nebo k výkonu soustavné veřejné činnosti. Nevidomým občanům se poskytuje příspěvek na zakoupení vodícího psa.

(2) Výše příspěvku podle předchozího odstavce se určí s přihlédnutím k příjmům a rodinným a majetkovým poměrům občana, a to zpravidla do poloviny kupní ceny pomůcky; v případech sociální potřeby může být poskytnuta vyšší částka, a to až do plné výše kupní ceny pomůcky. Příspěvek nevidomému na zakoupení vodícího psa se poskytuje zpravidla do plné výše nákladů potřebných na zakoupení psa, jeho výcvik, jakož i na výdaje spojené s odevzdáním psa nevidomému.

(3) Občan, který vodícího psa již nepotřebuje, je povinen nabídnout jej ke koupi nebo darovat Svazu invalidů ve Slovenské socialistické republice, jestliže mu byl příspěvek poskytnut v plné výši nákladů potřebných k jeho zakoupení.

§ 38

(1) Občan s těžkými vadami nosného a pohybového ústrojí, který je odkázán na individuální dopravu, může okresní národní výbor poskytnout příspěvek na zakoupení motorového vozidla s podmínkou, že je bude tento občan používat soustavně ke své dopravě předpokladem poskytnutí uvedeného příspěvku je, že ani potřebný občan, ani jeho manželka (manžel, družka, druh) žijící s ním ve společné domácnosti nevlastní motorové vozidlo s výjimkou jednostopého vozidla.

⁴⁾ § 27 vyhlášky č. 128/1975 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení.

⁵⁾ § 89 zákona č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení.

(2) Občan, kterému byl poskytnut příspěvek na zakoupení motorového vozidla podle odstavce 1, je povinen neprodleně oznámit okresnímu národnímu výboru, který příspěvek poskytl, prodej darování nebo jiný převod motorového vozidla do vlastnictví nebo užívání jiné osobě okresní národní výbor stanoví, zda a jakou částku z poskytnutého příspěvku je tento občan povinen vrátit, pokud od zakoupení motorového vozidla ještě neuplynulo 5 let.

(3) Výši příspěvku podle odstavce 1 stanoví okresní národní výbor s přihlédnutím k ceně vozidla, k jeho využití a k příjmům a majetkovým poměrům občana a jeho rodiny

§ 39

Mimořádné výhody pro občany těžce postižené na zdraví

(1) Občanům těžce postiženým na zdraví, jimž jejich vada nebo choroba v podstatné míře omezuje jejich pohybovou schopnost, se poskytují podle druhu a stupně postižení mimořádné výhody I až III. stupně. Při určování stupně tělesného postižení občana přihlíží posudková komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru ke všem vadám, které ve vzájemné souvislosti omezují jeho pohybovou schopnost. Sociální potřebnost se nezkoumá.

(2) Občanům těžce postiženým na zdraví kteří nemohou zpravidla delší dobu stát, se poskytují mimořádné výhody I. stupně, jimiž jsou.

- a) nárok na vyhrazené místo k sedění ve veřejných dopravních prostředcích pravidelné hromadné dopravy osob kromě vlaků (vozů) v nichž je místo k sedění vázáno na zakoupení místenky
- b) nárok na přednost při osobním projednání jejich záležitostí, vyžaduje li toto jednání delšího čekání, zejména stání.

(3) Občanům trvale těžce postiženým na zdraví, kteří nejsou schopni kromě delšího stání ani delší chůze se poskytují mimořádné výhody II. stupně, jimiž jsou

- a) výhody uvedené v předchozím odstavci,
- b) nárok na bezplatnou dopravu pravidelnými spoji místní hromadné veřejné dopravy osob (tramvajemi, trolejbusy, autobusy a metrem),
- c) sleva poloviny jízdného ve druhé vozové třídě osobního vlaku a rychlíku vnitrostátní přepravy a v pravidelných vnitrostátních spojkách autobusové dálkové dopravy

(4) Občanům těžce postiženým na zdraví, kteří nemohou bez průvodce používat veřejných hromadných dopravních prostředků, se poskytují mimořádné výhody III. stupně, jimiž jsou

- a) výhody uvedené v předchozích odstavcích,
- b) nárok na bezplatnou dopravu průvodce veřejnými hromadnými dopravními prostředky v místní a dálkové dopravě,

c) nevidomí mají nárok na bezplatnou přepravu vodícího psa, pokud nemají průvodce.

(5) Občanům těžce postiženým na zdraví, uvedeným v odstavci 3 a 4 lze poskytnout slevu poloviny vstupného na divadelní a filmová představení, koncerty a jiné kulturní a sportovní podniky. Při poskytnutí slevy občanům uvedeným v odstavci 4 se poskytne sleva poloviny vstupného i jejich průvodci.

(6) Okresní národní výbor vydává průkaz opravňující k poskytnutí výhod podle předchozích odstavců s vyznačením, o jaký druh mimořádných výhod se jedná. Průkaz občana těžce postiženého na zdraví, jemuž jsou přiznány výhody III. stupně platí i pro jeho průvodce, pokud doprovází tohoto občana

(7) Posudková komise sociálního zabezpečení okresního národního výboru změnil, popřípadě odejme stupeň přiznaných mimořádných výhod, jestliže přiznaný stupeň neodpovídá stavu choroby nebo vady nebo jestliže mimořádných výhod bylo opětovně zneužito

Příspěvek na provoz motorového vozidla a příspěvek na úhradu pojistného

§ 40

(1) Občanům těžce postiženým na zdraví, kterým byly přiznány mimořádné výhody II nebo III stupně a kteří jsou držiteli motorových vozidel poskytne okresní národní výbor příspěvek na provoz motorového vozidla a příspěvek na úhradu pojistného za škody způsobené provozem motorových vozidel, popřípadě jejich část, používá li vozidlo držitel motorového vozidla pro svou potřebu a nepropůjčuje-li je k dopravě jiných osob

(2) Příspěvky podle předchozího odstavce lze poskytnout též manželu (manželce) nebo dítěti držitele motorového vozidla, pokud jim byly přiznány mimořádné výhody podle § 39 odst. 3 nebo 4 a pokud žijí ve společné domácnosti s držitelem motorového vozidla a vozidlo je používáno k jejich soustavné dopravě.

(3) Je-li ve společné domácnosti více postižených osob uvedených v odstavci 2, lze poskytnout příspěvek pouze jednomu.

§ 41

(1) Nepoužívá li občan vozidlo na jehož provoz byl příspěvek podle § 40 odst. 1 poskytnut, nepřetržitě po dobu delší než 3 měsíce, je povinen ohlásit tuto skutečnost neprodleně národnímu výboru, který mu příspěvek poskytl.

(2) Okresní národní výbor upraví nebo odejme příspěvek popřípadě jeho zvýšení zjistí li že se změnila skutečnost, za níž byl příspěvek, popřípadě jeho zvýšení poskytnuto

(3) Snížení nebo odnětí příspěvku na úhradu pojistného je však možno provést jen s účinností od 1. ledna následujícího kalendářního roku.

§ 42

(1) Občanům těžce postiženým na zdraví kterým byly přiznány výhody III. stupně, se poskytne příspěvek na provoz motorového vozidla a příspěvek na úhradu pojistného v maximální výši uvedené v příloze č. 2.

(2) Občanům, kterým byly přiznány výhody II. stupně, se poskytuje 50 % příspěvků uvedených v příloze č. 2, pokud jejich hrubý měsíční příjem nepřesahuje částku 2400,— Kčs. Přesahuje-li jejich příjem tuto částku, poskytuje se 30 % příspěvků uvedených v příloze č. 2.

§ 43

(1) Občanům těžce postiženým na zdraví kterým byly přiznány mimořádné výhody III. stupně trpícím těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí nebo úplnou, popřípadě praktickou slepotou, kteří prokáží, že ze závažných důvodů ujedou více než 8000 km ročně, může být příspěvek na provoz motorového vozidla podle předchozího ustanovení zvýšen až na dvojnásobek.

(2) Za závažné důvody lze považovat zejména dopravu do zaměstnání, častější potřebu dojíždění k lékaři a v přiměřeném rozsahu, tj. do jedné čtvrtiny celkového počtu vykázaných kilometrů, i rekreační cesty.

§ 44

(1) Příspěvek na provoz motorového vozidla, popřípadě jeho zvýšení přísluší od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po dni, kdy se občan těžce postižený na zdraví stal držitelem motorového vozidla, popřípadě kdy mu byly přiznány mimořádné výhody II. nebo III. stupně.

(2) Příspěvek na úhradu pojistného za běžný kalendářní rok se poskytne pouze tehdy, jestliže se občan stal držitelem motorového vozidla nebo mu byly přiznány mimořádné výhody do 30. června tohoto roku. V ostatních případech se příspěvek na úhradu pojistného poskytuje až počínaje 1. lednem následujícího kalendářního roku.

(3) Příspěvek na provoz motorového vozidla se vyplácí ve dvou splátkách, a to za 1. pololetí k 1. dubnu a za II. pololetí k 1. říjnu. Příspěvek na úhradu pojistného se vyplácí k 1. dubnu.

Evidence dětí a mladistvých těžce postižených na zdraví

§ 45

(1) Pro zajištění a prohloubení komplexní péče o děti a mladistvé postižené na zdraví vedou okresní národní výbory evidenci těchto dětí a mladistvých.

(2) Okresní národní výbory zařazují děti a mladistvé do evidence na základě hlášení okresního

pediatra, vedoucího dorostového lékaře v okrese a pracovníků orgánů a zařízení školství, práce a sociálních věcí.

(3) Evidence je rozdělena podle stupně zdravotního postižení na základě kritérií vypracovaných ministerstvem zdravotnictví Slovenské socialistické republiky.

§ 46

(1) V evidenci jsou vedeni děti a mladiství ve věku od 1 roku do 18 let, kteří pro své mentální, tělesné nebo smyslové postižení jsou odkázáni na trvalou nebo dlouhodobou komplexní koordinovanou zdravotní, sociální a výchovnou péči.

(2) Do evidence se zařazují děti a mladiství s lehčím zdravotním nebo duševním postižením, jestliže jim rodina ani v součinnosti s orgány zdravotnictví, školství a práce a sociálních věcí není schopna zajistit potřebnou péči.

DÍL TŘETÍ

PÉČE O OBČANY KTERÍ POTŘEBUJÍ ZVLÁŠTNÍ POMOC

§ 47

Péče o občany, kteří potřebují zvláštní pomoc v důsledku mimořádných událostí

(1) Občanům, kteří v důsledku mimořádných událostí (například živelních pohrom) se ocitli ve zvlášť obtížných poměrech které nemohou dočasně překonat vlastním přičiněním ani za pomoci své rodiny může místní (městský) národní výbor poskytnout věcnou pomoc nebo jednorázový příspěvek na úhradu mimořádných nutných nákladů. Věcná pomoc se uskutečňuje poskytnutím základních předmětů (ošacení a předměty nezbytné k uspokojení základních životních podmínek).

(2) Okresní národní výbory mohou poskytnout občanům uvedeným v odstavci 1 k překonání následků mimořádných událostí bezúročné půjčky, jestliže tito občané mohou poskytnutou půjčku splatit bez toho že by tím bylo ohroženo zabezpečení jejich životních potřeb nebo životních potřeb jejich rodiny.

(3) Půjčku lze poskytnout zejména na úhradu nákladů spojených s uspokojováním životních potřeb zejména na výživu, ošacení a vybavení domácnosti a na úpravu bytu nebo rodinného domku.

§ 48

Péče o občany, kteří žijí v mimořádně obtížných poměrech

(1) Okresní národní výbory organizují, koordinují a vykonávají ve spolupráci s ostatními státními orgány hospodářskými a společenskými organizační péči o občany, kteří žijí v mimořádně obtížných

ných poměrech, a kteří potřebují pomoc společnosti k překonání důsledků a návyků pramenících z odlišného způsobu života v minulosti.

[2] Okresní národní výbory sledují pracovní zařazení a stabilitu pracovních poměrů občanů uvedených v odstavci 1, úroveň péče o děti, předškolní a školní výchovu, materiální a kulturní úroveň bydlení, úroveň poskytování zdravotnických služeb těmto občanům, jejich kulturní rozvoj a činí opatření k zvýšení úrovně jejich života a k jejich postupné společenské integraci.

[3] Místní (městské) národní výbory pomáhají občanům uvedeným v odstavci 1 při zvyšování jejich životní úrovně, zejména při zařazení do trvalého pracovního poměru, zvýšením úrovně bydlení, výživy a výchovy dětí převýchovou dospělých, vedou tyto občany k dodržování základních hygienických zásad a k péči o zdraví.

§ 49

Výchovná pomoc, péče a poradenská služba

[1] Okresní národní výbory poskytují výchovnou péči a poradenskou službu občanům uvedeným v § 48 odst. 1 k překonání zaostalých forem způsobu života, k upevnění aktivního vztahu k práci, rodině a společnosti a při řešení sociálních problémů.

[2] Místní (městské) národní výbory se podílejí na výchovné péči o tyto občany sledují život jejich rodin a pomáhají jim řešit jejich sociální problémy.

§ 50

Výchovná péče o děti a mládež

[1] Krajské národní výbory zřizují v případě potřeby zařízení pro sociálně výchovné působení na skupinu občanů uvedených v § 48 odst. 1, zejména na děti a mládež, s působností pro celý kraj.

[2] Okresní národní výbory pořádají letní rekreačně výchovné tábory pro výchovně zanedbané a prospěchově zaostávající děti občanů uvedených v § 48 odst. 1 v době hlavních školních prázdnin s cílem, aby děti získaly základní sociální, zdravotní a kulturní návyky a doplnily si nedostatky ve výchově a ve vzdělání.

[3] Okresní národní výbory pořádají kursy společenského minima pro mladé občany s cílem zařadit je do pracovního poměru a připravit pro vstup do manželství a společnosti.

[4] Místní (městské) národní výbory se podílejí na pořádání kursů uvedených v odstavci 1 a zejména tím, že pomáhají při výběru účastníků a spolupůsobí při zabezpečování účasti.

§ 51

Věcná pomoc a peněžité příspěvky

[1] Okresní národní výbory poskytují sociálně potřebným občanům uvedeným v § 48 odst. 1 věcnou pomoc zaměřenou ke zvýšení úrovně bydlení, vedení domácnosti, k umístění dětí do mateřských škol a školních družin, k vybavení dětí a mládeže do letních rekreačně výchovných táborů, k vybavení dospělých občanů do kursů společenského minima a jiných kursů a v naléhavých případech k uspokojení základních životních potřeb.

[2] Okresní národní výbory poskytují občanům uvedeným v § 48 odst. 1 v naléhavých a odůvodněných případech peněžité příspěvky k řešení jejich bytových záležitostí tím, že vykupují nevyhovující obytné prostory a poskytují jim pomoc při zabezpečování lepšího bydlení s cílem jejich přemístění ze zaostalého prostředí, v němž žijí, a urychlit jejich společenskou integraci.

DÍL ČTVRTÝ

PÉČE O OBČANY SPOLEČENSKY NEPŘÍZPŮSOBENÉ

§ 52

Okruh osob

Při péči o společensky nepřizpůsobené občany se národní výbory zaměřují především na

- a) občany propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody
- b) občany propuštěné z protialkoholního nebo jiného obdobného léčení
- c) občany žijící způsobem života nedůstojným občana socialistické společnosti.

§ 53

Výchovná a poradenská činnost

[1] Okresní národní výbory působí výchovně na občany společensky nepřizpůsobené a pomáhají jim poradenskou činností překonat obtížné životní poměry řešit sociální důsledky jejich společenské nepřizpůsobenosti a vytvářet u nich aktivní vztah k práci a ke společnosti.

[2] Místní (městské) národní výbory se na péči o občany společensky nepřizpůsobené podílejí zejména tím, že sledují zařazení těchto občanů do řádného občanského života a pomáhají při zajištění jejich ubytování.

§ 54

Pomoc při pracovním umístění

Okresní národní výbory poskytují občanům společensky nepřizpůsobeným pomoc při pracovním uplatnění spočívající zpravidla ve vyhledávání pracovního místa vhodného zejména z hlediska vý

chovného ovlivňování těchto občanů, zároveň sledují změny jejich pracovního umístění hodnotí důvody těchto změn a činí opatření k zamezení nežádoucí fluktuace těchto občanů.

§ 55

Pomoc při zajišťování ubytování

Okresní národní výbory poskytují občanům společensky nepřízpůsobeným pomoc při zajištění ubytování. Není-li možno zajistit ubytování jinak, může zajistit okresní národní výbor ubytování v zařízeních pro občany společensky nepřízpůsobené (§ 90) nebo dohodne ubytování v podnikové ubytovné organizaci, u níž občan společensky nepřízpůsobený pracuje.

§ 56

Peněžitý příspěvek a věcná pomoc

(1) V odůvodněných a naléhavých případech mohou okresní národní výbory poskytnout peněžitý příspěvek k úhradě nezbytných životních nákladů, jestliže je nemohou občané společensky nepřízpůsobení uhradit ze svých příjmů.

(2) Je-li to účelné, mohou okresní národní výbory poskytnout těmto občanům v odůvodněných a naléhavých případech věcnou pomoc zejména ošacení, popřípadě jiné věci k zabezpečení nezbytných životních potřeb.

§ 57

Půjčky

(1) Okresní národní výbory mohou poskytnout bezúročně půjčky občanům společensky nepřízpůsobeným, jestliže se ocitli v nepříznivých životních poměrech, které mohou za pomoci půjčky překonat, a jestliže mohou poskytnutou půjčku splatit, aniž bude ohroženo zabezpečení jejich základních životních potřeb nebo základních životních potřeb jejich rodiny.

(2) Půjčku lze poskytnout zejména na úhradu nákladů spojených s uspokojováním základních životních potřeb, zvláště na výživu, ošacení, vybavení domácnosti základními potřebami.

§ 58

Péče o občany propuštěné z výkonu trestu

Občanům společensky nepřízpůsobeným, kteří jsou ve výkonu trestu odnětí svobody a nejsou schopni práce pro stáří nebo invaliditu nebo jsou občany se změněnou pracovní schopností, zabezpečují okresní národní výbory příslušné podle místa výkonu trestu již před jejich propuštěním na základě hlášení příslušného nápravně výchovného ústavu přiznání dávek nebo služeb sociálního

zabezpečení. Občanům starým nebo pro svůj zdravotní stav potřebným soustavné péče pokud nemají příbuzné, povinné se o ně starat, zprostředkují okresní národní výbory jejich přijetí do ústavu sociální péče přímo z výkonu trestu odnětí svobody.

§ 59

Spolupráce s jinými orgány a organizacemi

Při výkonu péče o občany společensky nepřízpůsobené spolupracují národní výbory se zdravotnickými zařízeními, s orgány činnými v trestním řízení s nápravně výchovnými ústavy a se socialistickými organizacemi.

§ 60

Povinnosti organizací

Organizace zaměstnávající občany společensky nepřízpůsobené jsou zejména povinny

- a) vést evidenci těchto občanů a hlásit okresnímu národnímu výboru neprodleně změny v jejich pracovním umístění a rozvázání pracovního poměru s nimi,
- b) dbát o zařazování těchto občanů do dobrých pracovních kolektivů zaručujících odpovídající výchovné působení,
- c) pověřovat odpovědné pracovníky poskytnutím potřebné pomoci při jejich pracovním uplatnění, a sledováním jejich pracovních výsledků a společenského zapojení,
- d) podle možnosti poskytovat těmto občanům v případě potřeby na požádání okresního národního výboru ubytování v podnikových zařízeních.

§ 61

Dobrovolní spolupracovníci

K zajištění péče o společensky nepřízpůsobené občany zřizují místní (městské) národní výbory a okresní národní výbory aktiv dobrovolných spolupracovníků. Jako dobrovolné spolupracovníky získávají zejména osvědčené pracovníky národních výborů a společenských organizací. Ke spolupráci v organizacích získávají spolupracovníky zejména z řad pracovníků zajišťujících péči o pracující, mistrů, vedoucích pracovníků a funkcionářů Revolučního odborového hnutí a Socialistického svazu mládeže.

DÍL PÁTÝ

ÚSTAVY SOCIÁLNÍ PÉČE

§ 62

Zřizování a organizace ústavů sociální péče

(1) Ústavy sociální péče (dále jen ústavy) zřizují krajské národní výbory okresní národní vý-

bory nebo městské národní výbory zpravidla ve svých územních obvodech.

(2) Ústavy mohou mít své organizační složky (například rekreační zařízení, zotavovnu mládeže a podobně) i mimo územní obvod národního výboru, který je spravuje. Tato zvláštní zařízení mohou být společná pro více ústavů.

(3) Sloučit nebo rozdělit ústavy nebo jejich části lze jen tehdy, bude-li tím dosaženo lepších výsledků v odborné ústavní péči, jakož i v hospodářské činnosti ústavů. Sloučit lze jen ústavy téhož druhu.

(4) Organizaci ústavu upravuje organizační řád vydaný národním výborem, jenž ústav spravuje.

§ 63

Přijímání do ústavů

(1) Občané, kteří jsou zletilí a nebyli zbaveni způsobilosti k právním úkonům, mohou být přijati do ústavů jen s jejich souhlasem. Občané nezletilí a občané zbavení způsobilosti k právním úkonům mohou být přijati do ústavů se souhlasem jejich zákonného zástupce nebo opatrovníka. Má-li být občan přemístěn do jiného ústavu, je třeba s ním toto přemístění předem projednat. Jde-li o občany nezletilé nebo zbavené způsobilosti k právním úkonům, je třeba přemístění předem projednat se zákonným zástupcem nebo s opatrovníkem.

(2) Při přemístění občana ze zdravotnického zařízení do ústavu sociální péče se postupuje stejně jako při jiném přijetí do ústavu sociální péče.

(3) Při přemístění občana do ústavu řízeného jiným národním výborem než ústav, ve kterém byl občan dosud umístěn, vydává rozhodnutí o přemístění národní výbor, který spravuje ústav, do kterého má být občan přemístěn.

Druhy ústavů sociální péče

§ 64

Ústavy pro tělesně postiženou mládež

(1) Ústavy pro tělesně postiženou mládež jsou určeny pro děti a mládež ve věku od 3 do 18 let a v případě potřeby další přípravy pro pracovní uplatnění do 26 let pro ty, u nichž těžký stupeň tělesné vady znemožňuje nebo podstatně ztěžuje normální způsob výchovy, vzdělání a přípravu pro povolání. Do ústavů lze přijímat i děti a mládež s trvalými lehkými tělesnými vadami, jestliže nelze zabezpečit potřebnou rehabilitaci v prostředí, v němž žijí.

(2) Některé ústavy pro tělesně postiženou mládež mohou být vyhrazeny dětem a mladistvým, kteří kromě tělesné vady jsou postiženi též vadným mentálním vývojem lehčího stupně, který však nevylučuje vzdělávání ve zvláštní škole zřízené při ústavu.

(3) V ústavech pro tělesně postiženou mládež se poskytuje ubytování, zaopatření včetně ošacení, zdravotní péče včetně rehabilitace a vhodná příprava pro život.

(4) Příprava pro život zahrnuje

- a) předškolní výchovu pro děti ve věku od 3 do 6 let a školní výchovu pro děti školou povinné,
- b) mimoškolní a mimopracovní výchovu,
- c) přípravu pro povolání, která se uskutečňuje buď studiem na školách mimo ústav nebo odborným výcvikem, odborný výcvik se provádí v socialistických organizacích nebo v ústavních dílnách, a to v učebním poměru,
- d) zácvik k jednoduchým pracím, na které stačí mladistvý vzhledem ke svému zdravotnímu stavu.

(5) V ústavech pro tělesně postiženou mládež se může poskytnout v potřebném rozsahu péče uvedená v odstavcích 3 a 4 též dětem a mladistvým, kteří bydlí mimo ústav.

§ 65

Ústavy pro mentálně postiženou mládež

(1) Ústavy pro mentálně postiženou mládež jsou určeny pro děti a mládež ve věku od 3 do 26 let, jejichž rozumové schopnosti jsou tak nízké, aby nelze vzdělávat ani ve zvláštních školách. Do ústavů se přijímají i děti a mladiství, kteří jsou postiženi též tělesnou nebo smyslovou vadou.

(2) Do ústavů uvedených v odstavci 1 se přednostně přijímají děti a mladiství, kteří nepříznivě ovlivňují vývoj sourozenců, jakož i děti a mladiství, kterým nemůže být poskytnuta potřebná péče v rodině.

(3) Do ústavů pro mentálně postiženou mládež nelze přijímat děti a mladistvé

- a) jejichž opožděný rozumový vývoj je následkem výchovné zanedbanosti,
- b) u nichž dochází k akutním projevům psychických poruch, ohrožujících okolí.

(4) V ústavech pro mentálně postiženou mládež se poskytuje ubytování, zaopatření včetně ošacení, zdravotní péče včetně přiměřené rehabilitace a výchova zaměřená podle možnosti též na pracovní činnost.

§ 66

Ústavy pro denní a týdenní pobyt mentálně postižené mládeže

(1) Ústavy pro denní a týdenní pobyt mentálně postižené mládeže jsou určeny pro nevzdělatelné děti a mladistvé ve věku od 3 do 26 let s vadným mentálním vývojem středního stupně.

(2) Do těchto ústavů nelze přijímat děti a mládež s vadným mentálním vývojem těžšího stupně ani mládež postiženou těžší tělesnou vadou, která má za následek omezenou pohyblivost. Děti školního věku lze přijímat pouze za předpokladu, že byly osvobozeny od povinné školní docházky.

(3) V ústavech pro denní a týdenní pobyt mentálně postižené mládeže se poskytuje v potřebném rozsahu stravování, zdravotní péče a výchova za měřená též k pracovní činnosti. V zařízeních pro týdenní pobyt se poskytuje též ubytování s výjimkou dnů pracovního klidu.

§ 67

Ústavy pro dospělé občany tělesně postižené

Ústavy pro dospělé občany tělesně postižené jsou určeny pro občany s těžšími tělesnými vadami ve věku od 18 let, kteří potřebují ústavní zaopatření, protože jim nelze potřebnou péči zajistit v dosavadním prostředí. Občané, kteří jsou postiženi těžší mentální vadou, se do těchto ústavů nepřijímají.

§ 68

Ústavy pro dospělé občany smyslově postižené

(1) Ústavy pro dospělé občany smyslově postižené jsou určeny pro občany postižené úplnou nebo praktickou slepotou nebo pro občany neslyšící ve věku od 18 let, jsou-li odkázáni na ústavní péči, protože jim nelze potřebnou péči zajistit v dosavadním prostředí. Ústavní péče se poskytuje také těm občanům smyslově postiženým, kteří mohou být pracovní činní jen za podmínek ústavní péče.

(2) Do ústavů uvedených v odstavci 1 mohou být přijímáni i smyslově postižení občané, kteří jsou postiženi též lehčí tělesnou nebo mentální vadou.

§ 69

Ústavy pro dospělé občany mentálně postižené

Ústavy pro dospělé občany mentálně postižené jsou určeny pro občany ve věku od 26 let postižené mentální vadou těžšího stupně a pro občany postižené vedle těžší mentální vady též tělesnou nebo smyslovou vadou, kteří potřebují ústavní péči, nikoliv však léčebnou péči v lůžkovém zdravotnickém zařízení. Občané postižení mentální vadou lehčího stupně mohou být do ústavu přijati jen tehdy, jestliže nezbytně potřebují ústavní péči.

§ 70

Zaopatření v ústavech pro dospělé občany

V ústavech pro dospělé občany tělesně, mentálně a smyslově postižené se poskytuje ubytování, zaopatření, zdravotní péče včetně přiměřené rehabilitace, kulturní péče a příležitost k systematické práci ve vhodných podmínkách.

§ 71

Domovy důchodců

(1) Domovy důchodců jsou určeny především pro staré občany, kteří pro trvalé změny zdravotního stavu potřebují komplexní péči, kterou jim ne mohou zajistit členové jejich rodiny ani pečovatelskou službou nebo jinými službami sociální péče a pro staré občany, kteří toto umístění nezbytně potřebují z jiných vážných důvodů. Nemohou však být přijati občané, jejichž zdravotní stav vyžaduje léčení a ošetřování v lůžkovém zdravotnickém zařízení.

(2) V domovech důchodců se poskytuje ubytování, zaopatření, zdravotní a kulturní péče a příležitost k dobrovolné činnosti podle schopností a zájmů obyvatel ústavu tak, aby byla zajištěna vhodná náplň jejich života.

§ 72

Domovy — penziony pro důchodce

Domovy — penziony pro důchodce jsou určeny pro staré občany, jejichž celkový zdravotní stav je takový, že nepotřebují komplexní péči, za předpokladu, že jim budou poskytovány některé služby potřebné vzhledem k jejich věku a zdravotnímu stavu.

§ 73

Výbor obyvatel

(1) V ústavech pro dospělé občany tělesně nebo smyslově postižené, v domovech důchodců a v domovech — penzionech pro důchodce se obyvatelé zúčastňují na uspořádání života v ústavu svými zájmy zvolenými do výboru obyvatel. Výbor obyvatel zejména spolupracuje při zajišťování kulturní náplně života a pracovní činnosti obyvatel ústavu a dbá o vhodné stravování a dodržování pořádku v ústavu a o ochranu ústavního majetku.

(2) Ústavům pro mládež napomáhají při plnění jejich úkolů sdružení rodičů a přátel ústavu, v ústavě, při nichž jsou ustavena sdružení rodičů a přátel školy⁶⁾ vykonávají uvedenou působnost tato sdružení.

⁶⁾ § 3 vyhlášky ministerstva školství Slovenské socialistické republiky č. 103/1973 Sb., o sdružení rodičů a přátel školy

§ 74

Kulturní fond

(1) Ke zvýšení kulturní úrovně života v ústavu se zřizuje kulturní fond. Fond spravuje výbor obyvatel, který používá jeho prostředků v dohodě s vedoucím ústavu. Není-li v ústavu výbor obyvatel (v ústavech pro mládež a v ústavech pro mentálně postižené) rozhoduje o použití prostředků fondu vedoucí ústavu podle zmocnění národního výboru.

(2) Do kulturního fondu plyne část čistého výtěžku pomocného hospodářství ústavu včetně ústavní výroby, o který se podstatně zasloužili svojí prací obyvatelé ústavu, a dobrovolné příspěvky

§ 75

Odměna za práci v ústavech

Za pravidelnou pracovní činnost při provozu ústavu nebo jeho pomocného hospodářství náleží obyvateli ústavu pro dospělé občany tělesně, smyslově nebo mentálně postižené nebo obyvateli domova důchodců, domova — penzionu pro důchodce a svěřenci ústavu sociální péče pro mládež zdravotně postiženou ve věku od 15 let, odměna. Odměna se stanoví podle druhu vykonané práce a ve výši časové mzdy za stejné nebo obdobné práce vykonávané v pracovním poměru. Při výkonech nižších než normálních se odměny přiměřeně snižují. Odměny lze stanovit paušální částkou. Pracovní činnost, vyplývající ze soudružského vztahu mezi obyvateli, jakož i činnost, která netrvá ani hodinu denně a pracovní činnost ojedinělá či nahodilá, se neodměňují.

§ 76

Ukončení zaopatření v ústavu

(1) Zaopatření v ústavu končí dobrovolným odchodem občana z ústavu, přemístěním do jiného ústavu, propuštěním nebo úmrtím.

(2) Odchod z ústavu je občan povinen oznámit vedoucímu ústavu aspoň 15 dní předem. Za nezletilé a za občany zbavené způsobilosti k právním úkonům činí prohlášení o odchodu jejich zákonný zástupce.

(3) Obyvatel ústavu může být propuštěn, jestliže další poskytování ústavní péče není účelné nebo potřebné. Obyvatel ústavu může být dále propuštěn, jestliže i po opětovném napomenutí hrubě porušuje ústavní pořádek. Z ústavu nelze propustit občana, o něhož není jinak postaráno a který je plně odkázán na pomoc společnosti.

(4) Úmrtí obyvatele ústavu oznámí vedení ústavu ihned nejbližším příbuzným nebo jiným občanům podle přání zemřelého a místnímu (městskému) národnímu výboru, popřípadě obvodnímu lékaři, v jehož obvodu občan zemřel.

DÍL ŠESTÝ

OSTATNÍ ÚČELOVÁ ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍ PÉČE**Manželské a předmanželské poradny**

§ 77

(1) Manželské a předmanželské poradny poskytují odborné poradenství manželům, snoubencům a jiným občanům v oblasti manželských a rodinných vztahů a v otázkách plánovaného rodičovství, spolupůsobí při osvojování dětí a při svěření dětí do pěstounské péče a podílejí se na výchově občanů k manželství a odpovědnému rodičovství.

(2) Služby poskytované manželskými a předmanželskými poradnami jsou bezplatné.

§ 78

Krajské manželské a předmanželské poradny poskytují v obvodu své působnosti odbornou metodickou pomoc okresním manželským a předmanželským poradnám.

§ 79

Spolupráce s jinými orgány a organizacemi

Při plnění svých úkolů spolupracují manželské a předmanželské poradny s místními (městskými) národními výbory se soudy zdravotnickými zařízeními, školami, s pedagogicko-psychologickými poradnami, s vědeckými a výzkumnými ústavy a pracovišti, se socialistickými organizacemi a s hromadnými sdělovacími prostředky

§ 80

Zřizování manželské a předmanželské poradny

(1) Manželskou a předmanželskou poradnu zřizují a spravují okresní národní výbory a krajské národní výbory

(2) Národní výbor který manželskou a předmanželskou poradnu zřizuje vydává organizační a provozní řád, přičemž přihlíží ke vzorovému organizačnímu řádu manželských a předmanželských poraden. Vydanému ministerstvem práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky

§ 81

Povinnost zachovávat mlčenlivost

Pracovníci manželské a předmanželské poradny jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděli při výkonu své činnosti.

Domovy pro matky s dětmi

§ 82

Domov pro matky s dětmi (dále jen domov) poskytuje osamělým matkám s malými dětmi, které

se ocitly v mimořádně obtížné situaci, ubytování, výchovnou a poradenskou péči, popřípadě jiné sociální služby zejména pomoc při obstarávání zaměstnání a při umístění dítěte v předškolních zařízeních.

§ 83

Zřizování domovů

Domovy zřizují a spravují krajské národní výbory a podle potřeby též okresní národní výbory. Národní výbor, který domov zřizuje, vydá domácí řád podle vzorového domácího řádu domova, vydaného ministerstvem práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky.

§ 84

Umístění v domově

(1) Krajský národní výbor popřípadě okresní národní výbor při rozhodnutí o přijetí do domova zároveň rozhodne o výši poplatku za pobyt v domově. Přitom přihlíží k sociálně ekonomickým poměrům matky.

(2) Matka může být propuštěna z domova, jestliže opakovaně hrubě porušila domácí řád. O propuštění rozhoduje národní výbor, který domov spravuje. Podle okolností případu dá tento národní výbor podnět příslušnému okresnímu národnímu výboru k zabezpečení další péče o dítě.

Zvláštní zařízení pro výkon pěstounské péče

§ 85

(1) Zvláštní zařízení pro výkon pěstounské péče⁷⁾ zřizují a spravují okresní národní výbory.

(2) Okresní národní výbor, který zařízení spravuje, vydá po projednání s ministerstvem práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky provozní řád.

§ 86

(1) K přijetí dítěte do zařízení dochází na podkladě pravomocného rozhodnutí soudu o svěření dítěte do pěstounské péče pěstouna v zařízení, nebo na podkladě pravomocného rozhodnutí soudu o jeho ustanovení opatrovníkem dítěte. Okresní národní výbor příslušný podle trvalého pobytu dítěte předem projedná zamýšlené umístění dítěte v zařízení s okresním národním výborem, který zařízení spravuje a s pěstounem.

(2) Pokud splňuje zletilé dítě, které dosud žilo v pěstounské péči vykonávané v zařízení, podmínky nároku na příspěvek,⁸⁾ zůstává po dohodě s pěstounem i nadále v zařízení. V ostatních případech

je třeba další pobyt dítěte dohodnout též s okresním národním výborem, který zařízení spravuje.

Výcviková střediska

a výcviková zařízení pro občany se změněnou pracovní schopností

§ 87

(1) Výcviková střediska a výcviková zařízení pro občany se změněnou pracovní schopností zřizují se souhlasem ministerstva práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky a spravují zpravidla okresní národní výbory a jde-li o výcviková zařízení určená převážně pro potřebu celého kraje nebo několika krajů, krajské národní výbory.

(2) Do zařízení uvedených v odstavci 1 která zřizují krajské národní výbory, mohou být přijati i občané z krajů České socialistické republiky.

§ 88

V zařízeních uvedených v § 87 odst. 1 zajišťují národní výbory přípravu pro pracovní uplatnění pro občany se změněnou pracovní schopností, pokud přípravu těchto občanů není možno zajistit ve výcvikových zařízeních organizací nebo v organizacích přímo.

§ 89

Národní výbor, který zřizuje výcvikové středisko nebo výcvikové zařízení pro občany se změněnou pracovní schopností, vydá pro ně organizační řád.

Zařízení pro občany společensky nepřízpůsobené

§ 90

(1) Občanům společensky nepřízpůsobeným, kteří jsou bez přístřeší, zajišťují národní výbory zejména přechodné ubytování v ubytovnách pro přechodný pobyt (dále jen ubytovny).

(2) V ubytovnách lze poskytnout krátkodobé, zpravidla nejvýše desetidenní ubytování. V případech hodných zvláštního zřetele může národní výbor povolit ubytování trvajícím déle.

(3) Výši úhrady za ubytování stanoví národní výbor s přihlédnutím k sociálně ekonomické situaci občana společensky nepřízpůsobeného.

§ 91

(1) Ubytovny zřizují a spravují okresní národní výbory a krajské národní výbory. Ostatní národní výbory mohou zřizovat a spravovat ubytovny pouze se souhlasem okresního národního výboru.

⁷⁾ § 12 zákona č. 50/1973 Sb., o pěstounské péči.

⁸⁾ § 5 odst. 3 zákona č. 50/1973 Sb., o pěstounské péči.

(²) Národní výbor který ubytovnu zřizuje, vy dá pro ni domácí řád.

§ 92

Kluby důchodců

(¹) Posláním klubů důchodců je uspokojovat kulturní a společenské zájmy starých občanů a občanů těžce postižených na zdraví, zbavit je pocitu izolovanosti a poskytnout jim některé služby

(²) Kluby důchodců zřizují a spravují místní (městské) národní výbory, v hlavním městě Slovenské socialistické republiky — Bratislavě obvodní národní výbory Národní výbor, který klub důchodců zřídí, vydá pro něj domácí řád.

(³) Z návštěvníků klubu se vytváří 3—5členná správa klubu, která dbá o dodržování domácího řádu klubu, o ochranu jeho zařízení a organizuje pomoc návštěvníků klubu při údržbě jeho provozu.

§ 93

Samostatné jídelny s vlastní kuchyní pro stravování důchodců

(¹) Samostatné jídelny s vlastní kuchyní pro stravování důchodců jsou zařízení sociální péče poskytující stravování těm důchodcům, pro které nelze stravování zajistit jinak.

(²) Samostatné jídelny s vlastní kuchyní pro stravování důchodců zřizují a spravují místní (městské) národní výbory a okresní národní výbory Národní výbor, který je zřizuje, pro ně vydá provozní řád

DÍL SEDMÝ

ORGANIZACE PEČOVATELSKÉ SLUŽBY

§ 94

(¹) K zajištění pečovatelské služby zřizují okresní národní výbory aktiv dobrovolných pracovníků pečovatelské služby kteří vykonávají pečovatelskou službu vedle pečovatelek z povolání. Jako dobrovolné pracovníky vyhledávají národní výbory zejména nepracující důchodce a ženy z domácnosti, jakož i občany pracovně činné, kteří mohou pečovatelskou službu vykonávat v době svého volna.

(²) Při organizaci pečovatelské služby národní výbory dbají aby tato služba byla poskytována co nejehospodárněji a co nejširšímu okruhu občanů, kteří ji potřebují. Za tím účelem zabezpečují podle místních podmínek ubytování potřebných občanů

v domech s pečovatelskou službou a zřizují různá zařízení pečovatelské služby, zejména střediska osobní hygieny a prádelny pečovatelské služby Aby pečovatelská služba mohla být poskytována co nejširšímu okruhu občanů, využívají národní výbory motorová vozidla pečovatelské služby zejména k rozvozu stravy a k dopravě občanů do středisek osobní hygieny

(³) Zařízení pečovatelské služby uvedené v předchozím ustanovení zřizují a spravují místní (městské) národní výbory a okresní národní výbory Národní výbor, který zřídí zařízení, vydá jeho provozní řád.

§ 95

Dobrovolní pracovníci pečovatelské služby

(¹) Dobrovolní pracovníci pečovatelské služby nejsou k národnímu výboru v pracovním poměru, avšak vztahují se na ně ustanovení zákoníku práce o náhradě škody při pracovních úrazech.⁹⁾

(²) Dobrovolným pracovníkům pečovatelské služby vyplácí národní výbor odměnu její výši stanoví podle rozsahu a obtížnosti úkonu v rámci stanoveného rozpětí částek uvedených v příloze č. 1. Odměna dobrovolného pracovníka nesmí v kalendářním měsíci překročit částku 1500 Kčs. Do částky 1500 Kčs se nezahrnuje odměna za noční službu, za mimořádné úkony a příplatky za práce vykonávané v sobotu a v neděli a za výkon pečovatelské služby u bacilonosiče.

DÍL OSMÝ

OKRESNÍ ÚSTAVY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB KRAJSKÉ ÚSTAVY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A KRAJSKÁ METODICKÁ STŘEDISKA

§ 96

(¹) Okresní ústavy sociálních služeb a krajské ústavy sociálních služeb zajišťují komplexní technické a ekonomické řízení a organizaci služeb sociální péče poskytovaných v ústavech sociální péče a terénních služeb sociální péče poskytovaných občanům těžce postiženým na zdraví a starým občanům. Okresní a krajské ústavy sociálních služeb dále zabezpečují po stránce technické a ekonomické provoz ostatních zařízení sociální péče která poskytují sociální služby jiným skupinám obyvatel.

(²) Do okresních ústavů sociálních služeb se začleňují zejména

- domovy důchodců,
- ústavy sociální péče pro mentálně postiženou mládež a dospělé občany
- pečovatelská služba poskytovaná starým a zdravotně těžce postiženým občanům a pečo

⁹⁾ § 190—203 zákoníku práce, § 44 odst. 3 nařízení vlády ČSSR č. 54/1975 Sb. kterým se provádí zákoník práce.

vateřská služba poskytovaná rodinám s dětmi, kluby důchodců, samostatné jídelny s vlastní kuchyní pro důchodce, střediska osobní hygieny,

- d) ostatní zařízení sociální péče, která poskytují sociální služby dalším skupinám občanů.

(³) Do krajských ústavů sociální péče se zařezují zejména

- a) ústavy sociální péče pro tělesně a smyslově postiženou mládež a dospělé občany
b) zařízení sociální péče pro ostatní skupiny občanů.

(⁴) Okresní ústavy sociálních služeb a krajské ústavy sociálních služeb jsou rozpočtovými organizacemi zřízenými okresními národními výbory a krajskými národními výbory. Organizace těchto ústavů se řídí organizačním řádem, který vydává národní výbor, jenž ústav spravuje.

§ 97

Pro metodicko-odborné řízení ústavní sociální péče zřizuje krajský národní výbor metodické středisko jako své zařízení pro konzultační službu k prohlubování činnosti všech ústavů sociální péče v kraji po stránce odborné, zejména výchovné a zdravotní. Tato střediska se zřizují zpravidla v sídle krajského národního výboru, který řídí jejich činnost. Organizaci střediska upravuje organizační řád střediska, který vydá krajský národní výbor

Č Á S T T Ř E T Í

SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 98

Sociální potřeba

(¹) Při posuzování sociální potřeby přihlíží národní výbor k věku, zdravotnímu stavu a rodinným a majetkovým poměrům posuzovaného občana a jeho rodinných příslušníků, kteří jsou povinni mu

přispívat na výživu, a k tomu, zda si může své poměry zlepšit výdělkem z vlastní práce.

(²) Schopnost a možnost rodinných příslušníků plnit výživovací povinnost vůči občanovi, kterému se má služba nebo dávka poskytnout, se nepřezkoumává, jestliže hodnota služeb a dávek poskytnutých v průběhu 1 kalendářního roku nepřevyšuje částku 500 — Kčs.

§ 99

Zrušovácí ustanovení

Zrušují se

- 1 Směrnice Státního úřadu sociálního zabezpečení č. 25/1964 o ústavní sociální péči, ve znění směrnic č. 12/1968, registrovaných ve Sbírce zákonů, částka 1/1969 s výjimkou ustanovení, která upravují úhradu za péči poskytovanou v ústavech sociální péče
2. Směrnice Státního úřadu sociálního zabezpečení č. 4/1968, kterými se stanoví podrobnosti o poskytování některých služeb sociálního zabezpečení (doplňková péče) registrované v částkách 22/1968 9/1971 a 11/1972 Sb..
- 3 Výnos ministerstva práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky č. j. III/3-2968/74-8003 ze dne 27. 8. 1974 o poskytování při spěvku na provoz motorových vozidel občanům těžce poškozeným na zdraví, registrovaný v částce 10/1974 Sb., ve znění výnosu č. j. III 9515/74-8125 ze dne 5. května 1975
4. Směrnice ministerstva práce a sociálních věcí Slovenské socialistické republiky č. 7/1970 Ú v SSR k provádění důchodového zabezpečení ze dne 15. května 1970, ve znění směrnic č. 20, 1972 Ú v SSR, registrovaných v částkách 14, 1970 a 29/1972 Sb.

§ 100

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1976

Ministr

Krocsány v r

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 134/1975 Sb.

Úhrada za výkony pečovatelské služby

a) v rodinách s dětmi

b) o staré a zdravotně postižené občany

S a z b y	Maximální výše denně Kčs		S a z b y	Maximální výše denně Kčs	
	a)	b)		a)	b)
1. Jednoduché ošetrovatelské úkony			bo dítě a jiné okolností ztěžující výkon pečovatelské služby}	3,—	3,—
— pro dospělé a děti	5,—		8. Příplatky za službu vykonávanou v sobotu, v neděli a ve svátek. Úhrada se zvyšuje až o 50 %		
— pro staré a zdravotně postižené		5,—	9. Výkon pečovatelské služby u bacilonosičů. Úhrada se zvyšuje o 12 %		
2. Úkony ranní a večerní osobní hygieny	5,—	5,—	10. Noční služba (krátkodobě)		
3. Práce spojené s udržováním domácnosti	7,—	7,—	— pohotovost s možností spánku	10,—	10,—
4. Donáška uhlí, vynesení popela o váze do 15 kg za jeden úkon	3,—	3,—	— služba spojená s prováděním ošetrovatelských úkonů	20,—	20,—
5. Donáška nebo dovoz oběda nebo jiného jídla, nákupy, nezbytné pochůzky doprovod na vyšetření, doprovod dětí do mateřské nebo jiné školy aj	3,—	3,—	11. Výchovné zaměstnávání dětí, dohled nad přípravou do školy u dětí do 18 let	7,—	
6. Praní drobného osobního prádla, žehlení prádla a drobné opravy	5,—	5,—	12. Mimořádné úkony		
7. Obtížnost výkonu pečovatelské služby (byt ve vyšším poschodí, těžko přístupný terén, nevybavený byt — WC a voda mimo byt, obtížně zvládnutelný pacient ne-			Praní prádla, velmi znečištěného prádla; velký úklid, úklid po malířích nebo jiných řemeslnických pracích, dezinfekce deratizace a jiné, se hodnotí podle sazeb podniků místního hospodářství		

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 134/1975 Sb.

**Příspěvek na provoz motorových vozidel a příspěvek na úhradu pojistného
(nejvyšší výměra)**

A. Jednostopá motorová vozidla

— motorové tříkolky a vozítka zn. Velorex

Obsah válce	Příspěvek na provoz Kčs ročně	Příspěvek na úhradu pojistného Kčs ročně
do 50 ccm	450,—	12,—
nad 50 do 100 ccm	450,—	24,—
nad 100 do 350 ccm	450,—	48,—
nad 350 ccm	700,—	48,—

B. Motorová vozidla

Obsah válce	Příspěvek na provoz Kčs ročně	Příspěvek na úhradu pojistného Kčs ročně
do 500 ccm	700 —	60,—
nad 500 do 800 ccm	700 —	144,—
nad 800 do 1250 ccm	900 —	144,—
nad 1250 do 2000 ccm	1300 —	144,—
nad 2000 ccm	1600 —	144,—

Vydavatel: Federální statistický úřad — Redakce: 118 18 Praha 1 Malá Strana, Tržiště 9, telefon 53 38 41 až 49 — Administrace: Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů n. p. 118 18 Praha 1 Malá Strana, Tržiště 9 — telefon 53 38 41 až 49 — Vychází podle potřeby — Roční předplatné je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku podle výměry ČCÚ č. 1848/22/71 SCÚ č. 700 C/71 MC ze dne 22. 10. 1971 — Roční předplatné činí 60,— Kčs a vybírá se v 1. čtvrtletí. Zrušení odběru se uznává jen ke konci každého kalendářního čtvrtletí, nejpozději 30 dnů před stanoveným datem. Frankované reklamace se uznávají jen dojde-li do 15 dnů po vydání reklamované částky. Účet pro předplatné: SBCS Praha 1 Účet č. 10-11-0326-1. Novinová sazba povolena poštou Praha 07 číslo 313-348 Re 55 — Tiskne: Státní tiskárna, n. p., závod 1, Praha 1 Malá Strana, Karmelitska 6. Dohledací pošta — Praha 07